

2508y_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları**Fənn : 2508Y Maşınqayırmanın iqtisadiyyatı**

1 Maşınqayırma kompleksinin tərkibində neçə sahə olur? 01

- 40.0
- 70.0
- 30.0
- 60.0
- 50.0

2 İnkışaf etməmiş ölkələrdə ÜDM-un neçə faizi maşınqayırmanın payına düşür? 01

- 15-20 %;
- 10%-dən az;
- 60%-dən çox.
- 45-55 %;
- 25-35 %;

3 İnkışaf etməkdə olan ölkələrdə ÜDM-un neçə faizi maşınqayırmanın payına düşür? 01

- 15-20 %;
- 10%-dən az;
- 25-35 %;
- 45-55 %;
- 60%-dən çox.

4 İnkışaf etmiş ölkələrdə ÜDM-un neçə faizi maşınqayırmanın payına düşür? 01

- 60%-dən çox.
- 15-20 %;
- 10%-dən az;
- 45-55 %;
- 25-35 %;

5 “Maşınqayırmanın iqtisadiyyatı” kursunun öyrənilməsində daha çox istifadə olunan tədqiqat metodu hansıdır? 01

- deduksiya
- müqayisəli təhlil
- dialektik
- elmi abstraksiya
- iqtisadi-riyazi qruplaşdırma;

6 “Maşınqayırmanın iqtisadiyyatı” kursunun tədqiqat obyekti hansıdır? 01

- makro və mikroiqtisadiyyatın qarşılıqlı əlaqəsi
- sahənin təsərrüfat fəaliyyəti
- müəssisənin təsərrüfat fəaliyyəti
- ölkə sənayesi
- qeyri-istehsal müəssisələri

7 Aşağıdakılardan hansı maşınqayırmanın inkişaf xüsusiyyətlərinə aid deyil? 01

- sahənin idarə edilməsinin təşkilat quruluşu
- sahə üçün xüsusi vergi dərəcəsi
- sahədə istehsalın ictimai təşkili formalarının özünəməxsusluğu

- sahə müəssisələrinin yerləşdirilməsi
- istehsal olunan məhsulun xarakteri

8 Makroiqtisadi göstəricilərə hansı aiddir? 01

- istehsal xərcləri, ÜDM, infiliyasiya və işsizliyin səviyyəsi
- milli gəlir, ÜDM, infiliyasiya və işsizliyin səviyyəsi;
- milli gəlir, mənfaət, maya dəyəri;
- fond tutumu, fondverimi, milli gəlir, mənfaət;
- əmək məhsuldarlığı, əmək haqqı;

9 Maşınqayırma müəssisələrinin istehsal etdikləri məhsullara hansı xüsusiyyət aiddir? 01

- enerjitudumlu
- elmtudumlu
- material və elm tutumlu
- kapitaltudumlu
- materialtudumlu

10 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansılar aiddir?

- maşınqayırma və yeyinti sənayesi sahələri
- maşınqayırma sənaye sahəsi
- tikinti və nəqliyyat sahələri
- yüngül və yeyinti sənayesi sahələri
- kənd təsərrüfatı

11 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil:

- marketing
- maliyyə
- menecment
- maşınqayırmanın iqtisadiyyatı
- əməyin iqtisadiyyatı

12 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil:

- sənayenin iqtisadiyyatı
- əməyin iqtisadiyyatı
- aqrar-sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- maşınqayırmanın iqtisadiyyatı
- nəqliyyatın iqtisadiyyatı

13 «Maşınqayırmanın iqtisadiyyatı» kursunun predmeti hansıdır?

- mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanuna uyğunluqların, tələb və təklifin səviyyəsinə təsir edən amillərin öyrənilməsidir.
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət budcəsinin gəlirlərinin aşadırılmasıdır; maşınqayırma sənayesində mövcud iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formalarını, bazarın tələbatlarını ödəmək məqsədilə optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amilləri, sahə iqtisadiyyatının tənzimləmə qayda və vasitələrini, sahənin səmərəlilik göstəricilərini yaxşılaşdırmaq üçün onun idarə edilməsinin metod və üsullarını öyrənməkdir;
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsidir; istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusudur;

14 «Maşınqayırmanın iqtisadiyyatı» kursunun obyekti hansıdır?

- mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi;
- istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan maşınqayırma müəssisələrin məcmusunu təşkil edən maşınqayırma sənaye sahəsi;
- iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formaları, optimal xərcə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amillər, sahə iqtisadiyyatının tənzimlənmə qayda və vasitələri;
- maşınqayırmadada baş verən iqtisadi proseslərin qanuna uyğunluqlarının öyrənilməsi;
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri;

15 «Maşınqayırmanın iqtisadiyyatı» kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- Makro və mezoiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat

16 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır? 02

- fasılısızlıq prinsipi
- mütənasiblik prinsipi
- ixtisaslaşma prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi
- düzxətlilik prinsipi

17 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi əməliyyatlararası fasılələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur? 02

- ixtisaslaşma prinsipi
- mütənasiblik prinsipi
- paralellik prinsipi
- fasılısızlıq prinsipi
- düzxətlilik prinsipi

18 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur? 02

- fasılısızlıq prinsipi
- ixtisaslaşma prinsipi
- paralellik prinsipi
- mütənasiblik prinsipi
- düzxətlilik prinsipi

19 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində, yəni paralel olaraq həyata keçirilməsini nəzərdə tutur? 02

- fasılısızlıq prinsipi
- mütənasiblik prinsipi
- ixtisaslaşma prinsipi
- paralellik prinsipi
- düzxətlilik prinsipi

20 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır? 02

- fasılısızlıq prinsipi
- mütənasiblik prinsipi
- paralellik prinsipi

- düzxətlilik prinsipi
- ixtisaslaşma prinsipi

21 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün ixtisaslaşmasını və onlar arasındaki kooperasiyاسını əks etdirir? 02

- fasılısizlik prinsipi
- mütənasiblik prinsipi
- paralellik prinsipi
- ixtisaslaşma prinsipi
- düzxətlilik prinsipi

22 İstehsal prosesinə nə daxi deyil?

- təbii proseslər.
- xidmətedici əmək prosesi;
- köməkçi əmək prosesi;
- tədavül prosesi;
- əsas əmək prosesi;

23 Məhsulun hazırlanmasındaki roluna görə istehsal prosesi:

- normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrıılır.
- fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrıılır;
- fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrıılır;
- əsas, köməkçi və xidmətediji istehsal proseslərinə ayrıılır;
- əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrıılır;

24 Əməliyyatın taktı:

- müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir.
- əməliyyata daxil olan materialların sayını özündə əks etdirir;
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir;
- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir;
- əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir;

25 Əməliyyatın tempi:

- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir.
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməhin kəmiyyətini əks etdirir;
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir;
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir;
- vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir;

26 Maşınqayırma müəssisələrində stehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən nə üçün istifadə olunur?

- müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymətləndirərkən istifadə olunur;
- satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir;
- kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir;
- məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymətləndirərkən istifadə olunur;
- bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur;

27 İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

- düzxətli forma.
- texnoloji forma;
- predmet forması;
- analitik forma;
- fərdi forma;

28 İstehsal prosesləri mürəkkəblik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri;
- mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri;
- əsas, köməkçi və xidmətədici istehsal prosesləri;
- sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri;
- dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri;

29 Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- texnologianın təkmilləşdirilməsi;
- təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi;
- nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnologici əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi;
- məhsulun fondtutumunun azaldılması.
- növbələrarası fasılələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş reciminin təkmilləşdirilməsi;

30 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəjə yüksək olması.
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi;
- ayrı-ayrı əməliyyatların ijrasi üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturalın olması;
- emal olunajaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;

31 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

- bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı.
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- emal olunajaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;
- eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi;
- bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi;

32 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aid deyil?

- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəjə yüksək olması;
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi;
- yalnız universal avadanlıqlardan istifadə;
- istehsal prosesinin böyük sayıda əməliyyatlara bölünməsi;

33 İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- dəstəli, kütləvi, seryalı.
- fərdi, dəstəli, kütləvi;
- fərdi, dəstəli, axınlı;
- fərdi, seryalı, kütləvi;
- fərdi, kütləvi, axınlı;

34 İstehsalın təşkilinin hansı üsulu iqtisadi cəhətdən daha səmərəlidir?

- avtomatlaşdırılmış çevik istehsal
- dəstəli
- fərdi
- axınlı
- dəstəli-fərdi

35 İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- kütləvi, fərdi, seryalı;

- dəstəli, fərdi, kütləvi;
- dəstəli, seryali, axınlı;
- fərdi, dəstəli, axınlı;
- kütləvi, fərdi, axınlı;

36 Məhsulun hazırlanmasında maşınqayırma müəssisəsində aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

- tara sexi
- təmir sexi
- alət sexi
- yiğma sexi
- enerji sexi

37 Əmək cisminin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- ardıcıl-qarışq
- qarışq
- ardıcıl
- paralel
- paralel-qarışq

38 İstehsal tsikli nədir?

- xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdədə olma vaxtıdır;
- xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır;
- xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır;
- xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır;
- xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır;

39 Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- paralellik prinsipi;
- fasılısizlik prinsipi;
- mütanasiblik prinsipi;
- bərabərlik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;

40 Hansı materialın kəsilməsində kömür elektrodlardan istifadə edilmir? 02

- qalınlığı 35 mm-ə qədər olan materialın kəsilməsində;
- qalınlığı 40 mm-ə qədər olan materialın kəsilməsində;
- qalınlığı 30 mm-dən çox olan materialın kəsilməsində;
- qalınlığı 20 mm-dən çox olan materialın kəsilməsində;
- qalınlığı 20 mm-dən az olan materialın kəsilməsində;

41 Hansı materialın kəsilməsində metal elektrodlardan istifadə edilir? 02

- qalınlığı 35 mm-ə qədər olan materialın kəsilməsində;
- qalınlığı 40 mm-ə qədər olan materialın kəsilməsində;
- qalınlığı 30 mm-ə qədər olan materialın kəsilməsində;
- qalınlığı 20 mm-ə qədər olan materialın kəsilməsində;
- qalınlığı 20 mm-dən çox olan materialın kəsilməsində;

42 Maşınqayırma texnologiyasında daha böyük «xüsusi çəki»yə malik olanlar metalin təzyiqlə emalının hansı növləridir? 02

- yayma və çəkmə;
- presləmə və dartma ;

- ştamplama və çəkmə;
- sərbəst döymə və ştamplama;
- yayma və sərbəst döymə;

43 Metalın təzyiq altında emalının əsas növlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil? 01

- ştamplama.
- yayma;
- çəkmə;
- süzmə;
- sərbəst döymə;

44 Maşınqayırma texnologiyasının başlanğııcı, ilkin mərhələsi hansıdır? 02

- metalın qaynaq edilməsi;
- metalın təzyiqlə emalı;
- pəstahların istehsalı;
- töküklərin istehsalı;
- Metalın kəsmə yolu ilə emalı;

45 “İstehsal prosesi” və “Texnoloji prosesi” anlayışları: 01

- “Texnoloji prosesi” anlayışı genişdir;
- onlar arasında əlaqə yoxdur;
- onlar sinonim anlayışlardır;
- “İstehsal prosesi” “Texnoloji prosesi”nın tərkib hissəsidir.
- “İstehsal prosesi” anlayışı genişdir;

46 Support torna dəzgahı ilk dəfə harda tətbiq olunub? 02

- XVIII əsrin sonunda Almaniyada.
- XVIII əsrin əvvəllərində Rusiyada;
- XVIII əsrin əvvəllərində ABŞ-da;
- XVIII əsrin əvvəllərində İngiltərədə;
- XVIII əsrin sonunda Rusiyada;

47 Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma texnologiyasının mərhələsinə aid deyil? 01

- maşınların yığılması mərhələləridirlər.
- maşınqayırma istehsal tsiklinin müəyyənləşdirilməsi;
- hazırlıqların (pəstahların) istehsalı;
- metalın təzyiqlə emalı;
- tökmələrin (töküklərin) istehsalı;

48 Maşınların istehsalı prosesindəki əlaqələri, qanun və qanuna uyğunluqları nə öyrənir? 01

- mezoıqtisadiyyat elmi;
- maşınqayırma texnikası;
- maşınqayırma texnologiyası
- mikroıqtisadiyyat elmi;
- maşınqayırmanın iqtisadiyyatı elmi;

49 Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma sənayesində metal emal edən avadanlıqlar qrupuna aid deyil? 01

- doğrama kimi qrup.
- rezak;
- frezer;
- diş və yivaçan;
- düzyonuş, iskənə və dartma,

50 Aşağıdılardan hansı maşinqayırma sənayesində metal emal edən avadanlıqlar qrupuna aid deyil? 01

- pardaxlama-tamamlama;
- pəstahlama;
- torna;
- burğu-deşmə və içyonuş;
- birləşmiş.

51 «Texnika» və «maşın» anlayışlarının biri-birindən fərqi nədir? 01

- doğru cavab yoxdur
- onlar arasında fərq yoxdur;
- “Maşın” anlayışı “texnika” anlayışına nisbətən genişdir;
- texnika əmək alətlərinin məcmusudur;
- texnika “maşın”ların tərkib hissələrindən biridir;

52 15. Keçən əsrin 50-ci illərinin sonuna olan dövrlərdə Azərbaycan maşinqayırmasının hansı sahəsi daha çox inkişaf etmişdir? 01

- elektrotexnika;
- neft maşinqayırması;
- Yüngül, yeyinti və məişət cihazları
- Traktor və kənd təsərrüfatı;
- energetika;

53 14. Bütünlükdə iqtisadiyyatın, o cümlədən onun ayrı-ayrı qeyri-sənaye sektorlarının inkişafında, bunların maddi-texniki bazalarının modernləşdirilməsində müstəsna rola və əhəmiyyətə malik sahə hansıdır? 01

- yeyinti sənayesi;
- maşinqayırma sənayesi;
- metallurgiya sənayesi.
- ölkənin təhsisi sahəsi;
- yüngül sənayesi;

54 Bütün ictimai fəaliyyət növlərində insan əməyinin texniki cəhətdən silahlandırılan sahə hansıdır? 01

- maşinqayırma sənayesi;
- yeyinti sənayesi;
- yüngül sənayesi;
- ölkənin təhsisi sahəsi;
- metallurgiya sənayesi.

55 12. Bakı elektrik maşinqayırma zavodu (BEMZ) ilk güc transformatorunu nə vaxt istehsal edib? 01

- 1950-ci ildən;
- 1942-ci ildən;
- 1945-ci ildən;
- 1948-ci ildən;
- 1947-ci ildən;

56 11. Azərbaycanın maşinqayırma zavodları nə vaxtdan bütünlükdə «mülki məhsul» istehsalına keçməyə başladı? 01

- 1950-ci ildən;
- 1948-ci ildən;
- 1943-cü ildən;
- 1944-cü ildən;
- 1945-ci ildən;

57 10. Müharibə illərində (1941-1945-ci illər) Azərbaycanda maşınqayırma sənayesində istehsalın həcmi neşə faiz artmışdır? 02

- 0.36
- 0.35
- 0.39
- 0.38
- 0.37

58 9. Azərbaycanda maşınqayırmanın inkişafının ikinci mərhələsi nə vaxtdan başlayıb? 01

- keçən əsrin 75-ci illərdən
- keçən əsrin 60-ci illərdən
- keçən əsrin 40-ci illərdən
- keçən əsrin 30-cu illərdən
- keçən əsrin 70-ci illərdən

59 8. Maşınqayırma dünyada ilk dəfə nə vaxt hansı ölkədə formalaşmağa başlamışdır? 01

- XVIII əsrədə İngiltərədə
- XVIII əsrədə Böyük Britaniyada
- XVIII əsrədə ABŞ-da
- XVIII əsrədə Rusiyada
- XVIII əsrədə Fransada

60 Azərbaycan neft maşınqayırması nə vaxtdan başlayaraq neft sənayesinin xarici ölkələrdən asılılığının aradan qaldırılmasında xüsusi rol oynamışdır? 02

- XX əsrin 25-ci illərdən
- XX əsrin 30-ci illərdən
- XX əsrin 60-ci illərdən
- XX əsrin 42-ci illərdən
- XX əsrin 20-cu illərdən

61 Maşınqayırmanın təkamül tarixinin başlangıcı

- elmi-texniki inqilabdan sonra;
- maşının maşınla istehsal olunduğu vaxtdan;
- elmi-texniki inqilabdan sonra.
- elmlə texnika vəhdət təşkil etdiyi vaxtdan;
- elm məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevriləndə;

62 Maşınqayırma iqtisadiyyatın

- xammal bazalarından biridir;
- müstəqil sahələrdən biridir;
- mühüm istehsal infrastrukturudur
- fondyaradan sahələrdən biridir;
- aqrar sektoruna xidmət edən sahəsidir;

63 Maşınqayırma elmi-texniki tərəqqinin....

- mərhələlərdən biridir
- maddi əsasıdır;
- davamıdır;
- tərkib hissəsidir;
- analoqudur;

64 Maşınqayırma elmi-texniki tərəqqinin....

- texniki-iqtisadi göstərijisidir;
- nəticəsidir;
- bələdçisidir;
- alternatividir;
- təkamül başlangıcıdır;

65 Maşınqayırma:

- nəqliyyat və qurğular istehsal edən sahədir;
- maşın və avadanlıqlar istehsal edən sahədir;
- əmək vasitələri istehsal edən sahədir;
- istehsal vasitələri istehsal edən sahədir;
- əmək jisimləri istehsal edən sahədir;

66 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansı aid deyil? 01

- kimya sənayesi
- yeyinti sanayesi
- elektroenergetika sənayesi
- neft-kimya sənayesi
- maşınqayırma sahəsi

67 47. Sənaye istehsalının ölkə ərazisi üzrə düzgün yerləşdirməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir? 01

- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi və ictimai xərclərə qənaət əsasında istehsalın səmərəliliyinin artırmasına.
- geniş təkrar istehsalın sürətlənməsinə;
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadəyə;
- ölkə iqtisadiyyatında inhisarçılığın səviyyəsinin artırmasına;
- şəhərlə kənd, sənaye və kənd təsərrüfatı arasındaki fərqlərin azaldılmasına;

68 106. Yeni tikiləcək müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların istehlakçıları çox olarsa, onda belə müəssisələr necə yerləşdirilməlidir? 01

- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti yüksək olan payonlarda.
- istehlak rayonuna yaxın;
- əhalinin sıx yerləşdiyi rayonda;
- xammal bazasına yaxın;
- enerji mənbələrinə yaxın;

69 105. Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməməlidir?

- metaltutumu az olan maşınqayırma istehsalları;
- mebel istehsalı müəssisələri;
- pambıq parça müəssisələri;
- qara və əlvan metallurgiya müəssisələri.
- neft emalı müəssisələri;

70 104. Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınır? 01

- istehsalın təşkili tipləri;
- özəlləşdirmənin sürəti;
- istehsalın təşkili üsulları;
- əhalinin dini etiqatı;
- müəssisənin nizamnamə kapitalının miqdarı;

71 103. Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınmır? 01

- əhalinin dini etiqatı;

- su enerjisinin istifadə olunması mümkinlüyü;
- faydalı qazıntıının istifadə olunması mümkinlüyü;
- istehsalın təşkili üsulları;
- təbii su yolunun mövcudluğu;

72 102. Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir? 01

- istehsalın təşkili prinsipləri;
- istehsalın təşkili tipləri;
- istehsalın təşkili üsulları;
- istehsalın ictimai təşkili formaları;
- mexaniki amillər;

73 101. Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir? 01

- demoqrafik amillər;
- nəqliyyat amili;
- təbii amillər;
- mexaniki amillər;
- texniki amillər;

74 40. Sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edən amillərin hansının təsiri nəticəsində müxtəlif növ materialdan eyni məhsul alınması imkanı yaranır? 01

- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- kooperasiyalışma;
- elektirikləşdirmənin inkişafı;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;
- korporasiyalışma;

75 99. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir? 01

- ett-nin istiqamətləri;
- istehsalın təşkili üsulları;
- E) demoqrafik amillər;
- istehsalın ictimai təşkili formaları;
- nəqliyyat amili;

76 98. Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir? 01

- istehsalın təşkili prinsipləri;
- istehsalın təşkili tipləri;
- istehsalın təşkili üsulları;
- ett-nin istiqamətləri;
- mexaniki amillər;

77 97. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir? 01

- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- kooperasiyalışma;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;
- özəlləşdirmənin sürəti;
- elektirikləşdirmənin inkişafı;

78 96. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir? 01

- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- kooperasiyalışma;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;

- korporasiyalışma;
- elektirikləşdirmənin inkişafı;

79 95. Aşağıdılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir? 01

- istehsalın kombinələşməsi;
- kooperasiyalışma;
- istehsalın ixtisaslaşması;
- korporasiyalışma;
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi;

80 94. Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- yüngül metallar (alüminium və.s) istehsalları.
- elektrokimya müəssisələri;
- elektrometallurgiya müəssisələri;
- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- süni liflər istehsal edən müəssisələr;

81 93. Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- qara və əlvan metallurgiya.
- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- əsas kimya müəssisələri;
- neft emalı müəssisələri;
- maşınqayırmanın metal-tutumlu istehsalları;

82 92. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməlidir?

- qara və əlvan metallurgiya müəssisələri.
- mebel istehsalı müəssisələri;
- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- neft emalı müəssisələri;
- ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr;

83 91. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- qara və əlvan metallurgiya müəssisələri.
- mebel istehsalı müəssisələri;
- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr;
- neft emalı müəssisələri;

84 30. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- yeyinti sənayesi müəssisələri;
- süni liflər istehsal edən müəssisələr;
- kimya müəssisələri;
- qara və əlvan metallurgiya.
- neft emalı müəssisələri;

85 89. Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin hansı prinsipinə riayət olunması müəssisələrin ixtisaslaşma səviyyəsini və onların optimal ölmüsünü müəyyən edir? 01

- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərəfatlarının kompleks inkişafı.
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;

- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;

86 88. Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin hansı prinsipinə riayət olunmaqla ölkənin iqtisadi rayonlarının sosial-iqtisadi inkişafının tarazlığını təmin edir, onların təbii resurslarından və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə məsələsini həll edir? 01

- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərufatlarının kompleks inkişafi.
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;

87 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil? 01

- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərufatlarının kompleks inkişafi.
- ölkənin xarici təcavüzdən müdafiəsi və ətraf mühitin qorunması;
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verirməsi;
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;

88 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil? 01

- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərufatlarının kompleks inkişafi.
- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;

89 85. Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?

- hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyl etmə, yalnız valyutaya satıla bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, ölkənin ərazisi üzrə birqərarda yerləşdirilməsi.
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləşmənin sürətləndirilməsi.
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi
- ixtisassız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyletmə, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verirməsi

90 84. Aşağıdakılardan hansı məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi və ərazi üzrə təşkili prinsiplərinə təminat verən, təsir edən nəqliyyat amillərinə aid deyil? 01

- istehsal infrastruktur – rabitə və s.;
- yükdaşımalar üçün həmsərhəd ölkələrə çıxış imkanları.
- nəqliyyat sektorunun (avtomobil, dəmir yolu, su və s.) quruluşu;
- sənaye istehsalının təmərküzləşmə dərəcəsi;
- istehsal infrastruktur – yol, enerji (kənardan), nəqliyyat və s.;

91 83. Aşağıdakılardan hansı məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi və ərazi üzrə təşkili prinsiplərinə təminat verən, təsir edən texniki-iqtisadi amillərə aid deyil? 01

- əlaqəli sahələrin istehsal potensialı.
- regionun ixtisaslaşma istiqaməti və səviyyəsi;
- sənaye istehsalının təmərküzləşmə dərəcəsi;
- regionda sosial infrastrukturunun inkişaf səviyyəsi;
- elmi-texniki tərəqqi;

92 82. Aşağıdakılardan hansı məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi və ərazi üzrə təşkili prinsiplərinə təminat verən, təsir edən sosial-iqtisadi amillərə aid deyil? 01

- regionda işsizlik səviyyəsi.
- ekologiyaya təsirin yükü;
- əhalinin sosial tərkibi, sosial qrupların kəmiyyət nisbəti;
- istehsal olunacaq məhsula regionun özündə tələbatın həcmi;
- regionda sosial infrastrukturunun inkişaf səviyyəsi;

93 21. Aşağıdakılardan hansı məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi və ərazi üzrə təşkili prinsiplərinə təminat verən, təsir edən təbii-coğrafi amillərə aid deyil? 01

- təbiətdən istifadə ilə bağlı itkilərin bərpasına çəkiləcək xərclər;
- xammal, enerji və su ehtiyatları;
- faydalı qazıntılar;
- regionda məskunlaşmış əhalinin yaş-cins tərkibi;
- münasib relyefə malik torpaq sahəsinin mövcudluğu;

94 20. Aşağıdakılardan hansı məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi və ərazi üzrə təşkili prinsiplərinə təminat verən, təsir edən demoqrafik amillərə aid deyil? 01

- regionun əmək resursları və məşgulluq səviyyəsi;
- texniki peşələr üzrə ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin mövcudluğu;
- regionda məskunlaşmış əhalinin yaş-cins tərkibi;
- inşa olunacaq müəssisənin ətraf mühitə təsiri.
- əmək qabiliyyətli əhalinin peşə-ixtisas tərkibi.

95 19. Hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürəti necə hesablanır?

- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əmək məhsuldarlığına nisbəti kimi.
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin işçilərin siyahı sayına nisbəti kimi;
- hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürətinin sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinə nisbəti kimi;
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin faktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;
- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

96 18. Sənaye müəssisələrinin hansı təsnifat əlamətinə görə sahəyə xas olan əsas və dövriyyə fondlarının quruluşlarındakı ümumilik və fərqlər, sahənin istehsal etdiyi məhsulun material, enerji, əmək və elm tutumluğunun dərəcəsi, istehsal tiplərindən hansının üstünlüyü və istehsalın ictimai təşkili forması və səviyyəsi nəzərə alınır?

- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- idarəçilik və tabeçilik əlamətinə görə;

97 17. Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasiledici və emaledici qruplara bölünür?

- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə
- idarəçilik və tabeçilik əlamətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

98 16. Aşağıdakılardan hansı hasiledici sənaye sahəsinə aid deyil?

- kimiyəvi xammal hasilatı.
- neft hasilatı;
- apatit hasilatı;

- ağac məmulatları istehsalı;
- tikinti materialları istehsalı;

99 15. Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasilat və emal sənayesi qruplarına bölünür?

- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- texnoloji istehsal üsuluna görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

100 14. Maşinqayırmanın sahə quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması;
- istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşdirilməsi;
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi;
- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi.
- xalqın maddi rifahının və mədəni səviyyəsinin artımı;

101 13. Maşinqayırmanın sahə quruluşuna təsir edən amillər

- elmi-texniki tərəqqi, sahələrin inkişaf sürətləri, onların məhsullarına təklifin səviyyəsi;
- istehsala xidmət sferalarının artım sürəti;
- əmək jisimlərindən məsrəf normaları;
- istehsalın səmərəli təşkili formaları;
- kombinələşmə və kooperasiyalasdırmanın genişlənməsi

102 12. Sənaye sahələri məhsulun iqtisadi təyinatına görə necə təsnifləşdirilir?

- hasilat və emal sənayesi sahələri.
- qida məhsulları və elektrik avadanlıqları istehsal edən sahələr;
- tikinti materialları və maşın və avadanlıqlar istehsalı sahələri;
- istehsal vasitələri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələr;
- yüngül və ağır sənaye;

103 11. Sənaye sahələri əmək predmetinə təsiretmə xarakteriən görə necə təsnifləşdirilir?

- «A» və «B» qrupuna daxil olan sənaye sahələri.
- yüngül və yeyinti sənayesi;
- hasilat sənayesi və balıq sənayesi;
- hasilat və emal sənayesi;
- yüngül və ağır sənaye;

104 10. Aşağıdakı hansı göstəricilərdən maşinqayırmanın sahə quruluşunu təhlil etmək üçün istifadə edilmir?

- sahənin qabaqlama əmsali.
- maşinqayırmada işləyənlərin ümumi sayında bu və ya başqa sahədə işləyənlərin xüsusi çəkisi;
- maşinqayırmanın ümumi məhsul buraxılışı həcmində ayrı-ayrı sahələrin məhsul buraxılışının xüsusi çəkisi;
- maşinqayırma sahələrindəki fondverimi göstəricisindən;
- maşinqayırmanın əsas istehsal fondlarının ümumi dəyərində sahənin əsas istehsal fondları xüsusi çəkisi;

105 9. Aşağıdakı hansı göstəricilərdən maşinqayırmanın sahə quruluşunu təhlil etmək üçün istifadə edirlər?

- maşinqayırma sahələrində çalışən işçilərin əməkməhsuldarlığı göstəricisindən;
- maşinqayırma sahələrinin rəqabət qalılıyyətlilik göstəricisindən;
- maşinqayırma sahələrindəki fondverimi göstəricisindən;
- sahənin qabaqlama əmsali.
- maşinqayırma sənayesinin rentabellik göstəricisindən;

106 8. Sahənin bütünlükdə sənayeni (və ya digər sahəni) inkişaf sürətinə görə qabaqlama əmsalı necə hesablanır?

- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əmək məhsuldarlığına nisbəti kimi;
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin faktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin işçilərin siyahı sayına nisbəti kimi;
- hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürətinin sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinə nisbəti kimi;
- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

107 7. Maşinqayırma sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənirlər.
- mühüm istehsal infrastrukturudur
- aqrar sektoruna xidmət edən sahəsidir;
- xammal bazalarından biridir;
- Maşinqayırmanın təkamül tarixinin başlangıcı

108 6. Maşinqayırma sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- həmcins xammal və material istehlak edirlər;
- mərhələlərindən biridir
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mühəndis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar;
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir.
- Maşinqayırma iqtisadiyyatın

109 5. Maşinqayırma sənayesi əmək bölgüsünün hansı formasında yaranmışdır?

- texnoloji əmək bölgüsü;
- fərdi əmək bölgüsü;
- ümumi əmək bölgüsü;
- xüsusi əmək bölgüsü;
- texniki əmək bölgüsü;

110 4. Maşinqayırmanın sahə quruluşu nədir?

- maşinqayırmaya daxil olan müəssisələrin ardıcılılığıdır.
- maşinqayırma müəssisələri arasındaki qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir.
- maşinqayırma sahələri arasındaki qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmini əks etdirən kəmiyyətdir.
- maşinqayırmanın tərkibinə daxil olan sahələr və istehsallar arasındaki kəmiyyət nisbətidir.
- maşinqayırmanın digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir.

111 3. Maşinqayırma sahəsi nədir?

- xammalı kompleks emal edən müəssisələrin məcmusudur;
- istehsalın təşkili metodları və ictimai təşkili formaları oxşar olan müəssisələrin məcmusudur;
- texniki xarakteristikasına görə həmcins materiallar istehlak edən müəssisələrin məcmusudur;
- məhsulunun iqtisadi təyinatı, texnoloji istehsal üsulu, heyyətinin peşə tərkibinə görə eyni olan müəssisələrin məcmusudur.
- eyni ərazidə yerləşən və müxtəlif məhsul istehsal edən müəssisələrin cəmi;

112 2. Sənaye sahələri hansı əlamətə görə təsnifləşdirilmir?

- texnoloji istehsal üsuluna görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

113 1. Sənaye sahələri hansı əlamətlərə görə təsnifləşdirilir?

- texnoloji istehsal üsuluna, məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə görə;
- texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, işçi qüvvəsinin sayına, idarəcilik və tabeçilik əlamətinə, inkişaf səviyyəsinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, idarəcilik və tabeçilik əlamətinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

114 13. Maşınqayırmanın istehsal programmasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan keyfiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- fondverimi göstəricisi;
- rentabellik səviyyəsi;
- materialtutumu göstəricisi;
- mənfəətin kütləsi.
- əmək məhsuldarlığı;

115 12. Maşınqayırmanın istehsal programmasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan kəmiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- realizə olunmuş məhsulun həcmi;
- əmək məhsuldarlığı;
- mənfəətin kütləsi.
- əmtəəlik məhsulun həcmi;
- əmək haqqı fondu;

116 70. Maşınqayırmanın istehsal programmasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri;
- texnolojilik göstəriciləri;
- kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri;
- iqtisadi göstəricilər;

117 10. Maşınqayırma müəssisələrində istehsal programının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- rentabellik indeksindən;
- çıxış istehsal gücündən;
- giriş istehsal gücündən;
- orta illik istehsal gücündən;
- rentabellik normasından;

118 9. İstehsal programası hansı amillərlə əsaslandırılır?

- məhsulun maya dəyəri, işçilərin əmək haqqı, əsas fondların texniki səviyyəsi, alınacaq materialların keyfiyyəti.
- müəssisənin istehsal gücü, maddi-texniki təminat səviyyəsi, beynəlxalq əlaqələri, innovasiya fəaliyyəti, idarətemə işçilərinin sayı
- istehsal ediləcək məhsulun maya dəyəri, işçilərin əmək haqqı, əsas fondların qurluşu
- istehsal ediləcək məhsula bazardakı tələbin həcmi, istehsal güclərindən istifadə səviyyəsi, yeni istehsal güclərinin işə salınması və əsaslı tikinti işləri üzrə nəzərdə tutulan tədbirlər.
- istehsal meydancalarının sahəsi, alınacaq xammalın həcmi, cəlb ediləcək kreditlərin məbləği,

119 8. İstehsal programının dəyər göstəricisi hansıdır?

- məhsulun maya dəyəri.
- əsas istehsal fondlarının tərkibi;

- 1 manatlıq əmtəəlik məhsula çəkilən xərc;
- əmtəəlik məhsul;
- dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri;

120 7. İstehsal programının natural göstəricisi hansıdır?

- xalis məhsul;
- reallaşdırılmış məhsul;
- ümumi məhsul;
- məhsulun nomenklaturası;
- əmtəəlik məhsul;

121 6. Maşınqayırma müəssisələrinin istehsal programında:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir.
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır,
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;

122 5. Əmtəəlik məhsula daxil edilmir:

- reallaşdırılmış məhsul;
- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı;
- plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı;
- bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi
- ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul;.

123 4. Maşınqayırma müəssisələrində istehsal programının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- rentabellik indeksindən;
- çıxış istehsal güsündən;
- giriş istehsal güsündən;
- orta illik istehsal güsündən;
- rentabellik normasından;

124 3. Maşınqayırma müəssisələrində normaların işlənib hazırlanmasında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- qənaətli, kompleks və funksional;
- iqtisadi, texnologici və operativ;
- analitik-hesablama, funksional və qənaətli;
- analitik-hesablama, təcrübi-eksperimental və statistik.
- məməlat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları;

125 2. Maşınqayırmanın istehsal programının göstəricilər sisteminə nələr aiddir?

- işçilərin sayı, məhsul nomenklaturası, keyfiyyəti, qiyməti və maya dəyəri
- rəqiblərin illik dövriyyəsi, əmək haqqı fondu, işçi heyətinin sayı və əmək məhsuldarlığı
- rəqiblərin istehsal gücü, bazardakı məhsulların keyfiyyəti, əmək məhsuldarlığı
- ümumi məhsul, əmtəəlik məhsulun həcmi, realizə olunmuş məhsul
- mövcud və potensial istehsal gücü, faktiki və potensial satış həcmi

126 60. Program nədir?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür.
- elmi cəhətdən formalasdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür;
- programda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir;
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;

127 32. Biznes-plan nədir? 02

- direktiv plandır
- konsalting firmaları tərəfindən bütün sənaye müəssisələrinə sıfarişsiz və ödənişsiz olaraq tərtib olunub verilən sənədlər toplusudur
- müəssisələrə öz fəaliyyətində nəzərə almalı olduqları məsələlər haqqında dövlət tərəfindən verilən sənəddir
- mənfiət əldə etməsinə nail olmaq üçün istehsal sahibkarlığına yerinə yetirməli olduğu tədbirlər sistemidir
- Ədliyyə Nazirliyi, Vergilər və Maliyyə Nazirliyi tərəfindən tələb edilən zəmanət xarakterli sənədlərdir

128 30. Maşınqayırmanın istehsalının planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur? 02

- inzibati metodu;
- iqtisadi metodu;
- təcrubi-eksperimental metodu;
- balans metodu;
- analtik-hesablama metodu;

129 29. Maşınqayırma müəssisələrində elmi cəhətdən əsaslandırılmış normaların işlənib hazırlanmasında hansı metodlardan istifadə olunur? 02

- təcrubi-eksperimental və inzibati metodlar;
- iqtisadi və tənzimləyici metodlar;
- təcrubi-eksperimental və təşkilati metodlar;
- analtik-hesablama və təcrubi-eksperimental;
- analtik-hesablama və iqtisadi metodlar;

130 28. Seçilmiş prioritətlər üzrə lazımı vəzifələri tamamilə və həm də sürətlə həll etmək üçün zəruri olan iqtisadi şəraitin yaradılması və onun elmi cəhətdən əsaslandırılması indikativ planlaşdırmanın hansı funksiyasına aiddir? 02

- məlumatverici;
- strateji;
- operativ;
- tənzimləyici;
- təshihedici;

131 27. Indikativ planlaşdırmanın hansı funksiyası sosial-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasından ibarətdir? 02

- məlumatverici;
- tənzimləyici;
- operativ;
- strateji;
- təshihedici;

132 26. Indikativ planlaşdırmanın hansı funksiyası istehsalın iqtisadi cəhətini qiymətləndirmək, təhlil etmək, ümumiləşdirmək üçün meyar və göstəricilər sisteminin işlənib hazırlanması işini icra edir? 02

- məlumatverici;
- tənzimləyici;
- operativ;
- təshihedici;
- strateji;

133 25. Aşağıdakılardan hansı indikativ planlaşdırmanın funksiyalarına aid deyil?

- məlumatverici;
- tənzimləyici;
- strateji;
- operativ;
- təshihedici;

134 24. "Nail olunmuş səviyyədən" planlaşdırma:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə eks etdir;
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə eks etdirir;
- istehsal-təsərrüfat tapşırıqlarının müəssisənin fəaliyyətini eks etdirən göstərijilərin faktiki formalaşmış dinamikası əsasında müəyyən olunmasına əsaslanır;
- müəssisənin ayrı-aynı bölmələri arasında ən səmərəli proporsiya və kəmiyyət əlaqələrini müəyyən.
- planların tərtib olunmasının elmi bazası olan norma və normativlərə əsaslanır;

135 23. Aşağıdakılardan hansı operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aid deyil?

- istehsal prosesinin gedisiñə nəzarət və onun tənzimlənməsi;
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarının hazırlanması;
- yerinə yetirilməsi müddətləri göstərilməklə tapşırıqların konkretləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi;
- istehsal programının və müəssisənin inkişaf planının digər göstərijilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi;
- əlaqəli sex, sahə, briqada və iş yerlərinin fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi;

136 50. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan «İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması» planınınında nəzərə alınmır?

- investisiya qoyuluşlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- kadrlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar;
- dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;

137 21. Planlaşdırmanın kompleksliliyi:

- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir;
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları eks etdirir;
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir;
- hər bir istehsal vahidi planının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektiñ və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam eks olunması.
- demək müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə eks etdirir;

138 20. Planlaşdırmanın fasıləsizliyi:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə eks etdirir;
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları eks etdirir;
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir;
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir;

- hər bir istehsal vahidi planının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması deməkdir;

139 19. Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planda:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir.
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;

140 18. Maliyyə planında:

- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir.
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;

141 17. Operativ-istehsal planlaşdırılması.....

- müəssisədə yeni bölmələrin tikintisi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, innovasiya işləmələri, yeni məhsulların mənimşənilməsi, mütarəqqi texnologiyanın tətbiqi, istehsal proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması və s. üzrə tapşırıqları özündə əks etdirir;
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları özündə əks etdirir;
- müəssisədə istehsal heyətinin əmək şəraitinin, möişət və istirahət problemlərinin həlli üzrə tədbirləri özündə əks etdirir;
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;
- müəssisədə mənfəət və rentabellik planlaşdırılmasını özündə əks etdirir;

142 16. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınır?

- bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar.
- büdcə ilə hesablaşmalar;
- müəssisənin pul məxarici;
- fondveriminin planlaşdırılması;
- müəssisənin pul mədaxili;

143 15. Maşınqayırma müəssisələrində satışın proqnozlaşdırılması metodlarına aid deyil?

- müəssisənin bazardakı satış payı əsasında proqnozlaşdırma.
- müəssisənin tijarət agentlərinin və onun satış bölmələrinin rəhbərlərinin qiymətləndirmələri əsasında proqnozlaşdırma;
- müxtəlif struktur rəhbərlərinin sorğusu əsasında proqnozlaşdırma;
- müssisədəki avadanlıqların məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi əsasında proqnozlaşdırma;
- satışın həjmində dəyişikliklərə səbəb olan meyllər əsasında proqnozlaşdırma;

144 14. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma müəssisəsinin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- əmək kollektivinin sosial inkişaf planı.
- əmək haqqı və kadrlar planı;
- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı;
- siğorta işinin planı;
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı;

145 13. Aşağıdakılardan hansı maşinqayırma müəssisələrində planlaşdırmanın metodlarına aid deyil?

- balans merodu.
- "Nail olunmuş səviyyədən" planlaşdırma;
- iqtisadi-statistik metodlar;
- təcrübi-eksperimental metod;
- normativ metod;

146 40. Planlaşdırmanın üsulları hansılardır?

- induksiya, deduksiya,
- xətti, funksional,
- analiz, sintez,
- balans, normativ,
- təşkiletmə, nəzarət,

147 10. Sosial-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında istifadə olunan ən əhəmiyyətli metod hansıdır? 01

- inzibati metod;
- balans metod;
- ekspert qiymətləndirmə metod.
- iqtisadi metod;
- təşkilati metod;

148 9. Maşinqayırmanın istehsalının planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur? 01

- təşkilati metod;
- inzibati metod;
- təcrübi-eksperimental metod;
- ekspert qiymətləndirmə metod.
- iqtisadi metod;

149 8. Maşinqayırmanın inkişaf planında istifadə edilməyən norma hansıdır?

- kəmiyyət;
- natural;
- keyfiyyət;
- inzibati
- dəyər;

150 7. Funksional əlamətə görə planlar hansı növlərə ayrıılır?

- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar.
- strateji, taktiki, operativ planlar;
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar;
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar;
- plan, program, proqnoz;

151 6. Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- iqtisadi təhlil metod;
- inzibati metod;
- funksional metod;
- normativ metod.
- sosial-psixoloji metod;

152 5. Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlamətinə görə planlar hansı növlərə bölünür?

- strateji, direktiv, indikativ.

- taktiki, funksional, strateji;
- taktiki, analtik, operativ;
- strateji, taktiki, operativ;
- funksional, analtik, çevik;

153 4. Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

- planlaşdırma iyerarxiyasına görə.
- əhatə etdiyi dövrə görə;
- funksional baxımdan;
- istehsalın həcmindən görə;
- idarəetmə iyerarxiyasına görə;

154 32. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma müəssisələrinin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi;
- stabillik prinsipi;
- komplekslik prinsipi;
- paralellik prinsipi;
- qənaətlilik prinsipi;

155 2. Proqnoz nədir?

- düzgün cavab yoxdur
- yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur;
- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşki li məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur;
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateci məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsası olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir;

156 30. Plan nədir?

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklerinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur;
- müəssisənin inkişafi üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur;
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılılığı, icra olunma vaxtı göstərilənməkən müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə eks etdirən sənəddir;
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur;

157 29. A.Fayolun konsepsiyasına görə idarəetmə nədir? 01

- sərəncam vermek, təşkil etmek, nəzarət etmek;
- razılışdırmaq, sərəncam vermek, təşkil etmek, nəzarət etmek;
- razılışdırmaq, əvvəlcədən görmək, sərəncam vermek, təşkil etmek, nəzarət etmek;
- əvvəlcədən görmək, təşkil etmek, sərəncam vermek, razılışdırmaq, nəzarət etmek;
- nəzarət etmek, əvvəlcədən görmək, təşkil etmek, sərəncam vermek;

158 28. İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;

159 27. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- əməyin normalaşdırılması;
- işçilərin əməyə maraqlarının və yaradılılıq təşəbbüslerinin artırılması;
- müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi;
- işçi heyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri;
- əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər;

160 26. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri;
- istehsal prosesinin ünsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi;
- məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi;
- qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi;
- alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi;

161 25. Strategiya nədir?

- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklerinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilər və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının məcmusudur;
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların möjmusunu özündə əks etdirən sənəddir.
- müəssisənin istehsal və maliyyə planlarının məcmusudur;
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin möjmusudur;

162 24. İdarəetmə prosesi nədir?

- işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənləşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür;
- rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçiləməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional bölgüsünün formalşaması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəyyənləşdirilməsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür;
- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının kompleksi kimi başa düşülür;
- müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail olmanın yolları və metodlarını müəyyənləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür;
- gələcəkdə həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəyyən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün layihələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür;

163 23. Maşınqayırma müəssisələrində idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda kollektivin idarə edilməsinə dair bütün iş növləri müxtəlif funksional bölmələr arasında bölüşdürülr və bu bölmələrdən hər biri müəyyən işləri yerinə yetirir?

- xətti quruluş;
- qərargah quruluşu;
- matrisa quruluşu;

- funksional quruluş.
- program məqsədli və çevik quruluş;

164 22. Maşınqayırma müəssisələrində idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda obyektlər üzrə rəhbərlərin ayrıılır və bunlardan hər biri həmin obyektin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün qərarları işləyib hazırlayır və qəbul edir?

- program məqsədli və çevik quruluş.
- qərargah quruluş;
- matrisa quruluş;
- xətti quruluş;
- funksional quruluş;

165 21. Maşınqayırma müəssisələrində idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda idarəetməni bütünlükdə müəyyən kollektivə başçılıq edən xətti rəhbərlər həyata keçirir, onlara isə ayrı-ayrı qərarları hazırlayarkən ixtisaslaşmış funksional aparat kömək edir?

- program məqsədli və çevik quruluşu.
- funksional quruluşu;
- matrisa quruluşu;
- qərargah quruluşu;
- xətti quruluşu;

166 20. İdarəetmə sistemi nədir?

- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur.
- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir;
- idarəetmə metodları və funksiyalarının məjmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur;
- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir;

167 19. Maşınqayırma müəssisələrində idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- təşkl etmə, stimullaşdırma, nəzarət.
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə;
- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə;
- planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə

168 18. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- qərar.
- qayda;
- göstərişlər;
- əxlaq normaları;
- normativlər;

169 17. Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- əmək haqqı.
- qiymət;
- vergi;
- təlimat;
- gəlir və mənfəət;

170 16. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- paralellik prinsipi.
- düzxətlilik prinsipi;

- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi;
- səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;

171 15. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi.
- qayda prinsipi;
- intizam prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;
- ədalət prinsipi;

172 14. İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstəriləlidir?

- Heyətin mükafatlandırılması prinsipi.
- Təşəbbüskarlıq prinsipi;
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi;
- Ədalət prinsipi;
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi;

173 13. İdarəetmənin hansı prinsipi heyət üzvlərinin mənafelərinin vəhdətinin nəticəsidir?

- Heyət üçün iş yerinin stabilliyi prinsipi.
- Şəxsi mənafelərin ümumi mənafeyə tabe olması prinsipi;
- Təşəbbüskarlıq prinsipi;
- Korporativ (müttəfiqlik) əhval-ruhiyyəsi prinsipi;
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi;

174 12. İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçilər və maddi resurslar lazım olan vaxtda öz yerlərində olmalıdırlar?

- İntizam prinsipi;
- Ədalət prinsipi;
- Mərkəzləşdirmə prinsipi;
- Qayda prinsipi.
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi;

175 11. İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsən əmr almalıdır?

- İstiqamətlərin vəhdəti prinsipi.
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi;
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi;
- Təkbaşınaçılıq prinsipi;
- İntizam prinsipi;

176 Bunlardan hansı müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- məlumatlar və onların işlənmə üsulları.
- idarəetmə prinsipləri və funksiyaları;
- idarəetmənin funksional quruluşu;
- istehsal fəaliyyətinin lisenziyalasdırılması;
- iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyyətlər;

177 9. İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- lisenziyalasdırma.
- Təşəbbüskarlıq;
- koordinasiya;

- məqsədlərin müəyyən edilməsi;
- matris sxemi;

178 8. İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- İdarəetmədə əmək bölgüsü;
- Ədalət prinsipi;
- Təkbaşınaçılıq;
- koordinasiya;
- Təşəbbüskarlıq;

179 7. İdarəetmədə qasıya qoyulan məqsədlər hansı tələbə cavab verməyə bilər?

- çevik olması.
- məqsədlərin uzlaşması, vəhdətdə olması və bir-birinə zidd olmaması;
- real olması (yerinə yetirilməsinin mümkün olması);
- təhcizatçıların mənafeyinə tabe olması;
- icraçılar üçün aydın olması;

180 6. İdarəetmə sistemi:

- idarəetmə subyekti ilə idarə olunan obyektin məcmusudur;
- idarəetmənin strukturu, idarəetmə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur;
- idarəetmə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur.
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur;

181 5. İdrəetmə aparatının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

- məqsədli-proqram.
- xətti;
- funksional;
- xətti-funksional;
- matris sxemi;

182 4. İdarəetmənin metodları hansılardır?

- iqtisadi; texnoloji, operativlik
- iqtisadi; təşkilatı;
- inzibati; texnoloji;
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
- sosial-psixoloji, texnoloji;

183 3. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma müəssisəsində idarəetmə funksiyalarına aid deyil?

- operativ tənzimləmə
- əməyin stimullaşdırılması
- planlaşdırma
- uçot və nəzarət
- təşkiletmə

184 2. Maşınqayırma müəssisəsində idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- icarənin demokratikləşdirilməsi, planlaşdırma, təşkiletmə; operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə; uçot və nəzarət
- mərkəzləşmə və qeyri-mərkəzləşmə formalarının optimal uzaşdırılması
- planlaşdırma və proqnozlaşdırma, təşkiletmə; operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə; uçot və nəzarət;
- hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzaşdırılması, operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə, stimullaşdırma
- bazarda tələbatın müəyyənləşdirilməsi, bazarın segmentləşdirilməsi, inzibati və iqtisadi metodların tətbiqi

185 1. Maşınqayırmada idarəetmə nədir?

- bazardakı tələbi öyrənib, onu ödənilməsi üzrə fəaliyyətidir
- əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş və dərk edilmiş məqsədə nail olmaq üçün əmək kollektivinə, onların fəaliyyətinin təşkili və uzalaşdırılması işinə məqsədyönlü təsiretmə tədbirləridir
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması, əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanuna uyğun prosesdir;
- sənaye sahələri arasındaki qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş bütün fəaliyyət növlərinin məcmusudur

186 37. «Elm – texnika – istehsal» kompleksində fəal vasitəçi sənaye sahəsi hansıdır? 01

- yüngül sənaye
- yeyinti sənayesi
- metallurgiya sənayesi
- energetika sənayesi
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur;

187 39. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin üçüncü mərhələsinə aiddir? 01

- Təcrubi-sınaq işləri.
- Texniki-iqtisadi əsaslandırma;
- Tətbiq sahələrinin müəyyənləşdirilməsi;
- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırmalar;
- Mühəndis-konstruktur işləmələri;

188 38. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin üçüncü mərhələsinə aid deyil? 01

- İstehsal tipinin (fərdi, seriyalı, kütləvi) seçilməsi.
- Texniki-iqtisadi əsaslandırma;
- Tətbiq sahələrinin müəyyənləşdirilməsi;
- İstehsal həcminin dəqiqləşdirilməsi;
- İlk nüsxənin yaradılması;

189 37. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin ikinci mərhələsinə aiddir? 01

- Fundamental tədqiqatlar;
- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırmalar;
- Elmi-texniki ideyanın formallaşması.
- Kəşflər və ixtiralar;
- Elmi-nəzəri araşdırmalar;

190 36. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin ikinci mərhələsinə aid deyil? 01

- Təcrubi-sınaq işləri.
- Fundamental tədqiqatlar;
- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırmalar;
- Mühəndis-konstruktur işləmələri;
- Texniki-iqtisadi əsaslandırma;

191 32. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin brinci mərhələsinə aiddir? 01

- Təcrubi-sınaq işləri.
- Fundamental tədqiqatlar;
- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırmalar;
- Mühəndis-konstruktur işləmələri;
- Texniki-iqtisadi əsaslandırma;

192 31. Aşağıdakı hansı tədbir elmi-texniki tərəqqinin brinci mərhələsinə aid deyil? 01

- Elmi-texniki ideyanın formalaşması;
- Tətbiqi (elmi-praktiki) araşdırımlar;
- Fundamental tədqiqatlar;
- Elmi-nəzəri araşdırımlar;
- Kəşflər və ixtiralar;

193 30. Elmi-texniki tərəqqinin hansı istiqaməti ictimai istehsalın maddi ünsürlərindən olan yalnız əmək predmetləri ilə temasda olur? 01

- elektrikləşdirmə və avtomatlaşdırma;
- kimyalaşdırma;
- elektirikləşdirmə;
- avtomatlaşdırma;
- robortlaşdırma;

194 29. Sənaye müəssisələrində gətirilmiş ümumi vaxt məsrəfi necə hesablanır? 03

- mexanikləşdirilmiş üsulla əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin cəmi kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin nisbəti kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin hasili kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin fərqi kimi;

195 28. Sənaye müəssisələrində məhsuldarlıq əmsali necə hesablanır? 03

- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahla fəhlələrin sayının hasili kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumuna nisbəti kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə hasili kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə cəmi kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə fərqi kimi;

196 27. Sənaye müəssisələrində iş yerinə xidmət əmsali necə hesablanır? 03

- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının hasili kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətilə fəhlələrin sayının faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayına nisbəti kimi;
- fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi.
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının cəmi kimi;

197 26. Bütünlükdə istehsal prosesinin mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəricisi necə hesablanır?

- fəhlələrin ümumi sayı ilə əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının cəmi kimi;
- fəhlələrin ümumi sayından əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının çıxmaqla;
- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına vurmaqla;
- fəhlələrin ümumi sayının əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayına nisbəti;
- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbəti kimi;

198 25. Elmi-texniki tərəqqinin hansı istiqaməti ictimai istehsalın maddi ünsürlərindən olan yalnız əmək predmetləri ilə temasda olur? 02

- elektirikləşdirmə və avtomatlaşdırma;
- robortlaşdırma;
- kimyalaşdırma;

- elektirikləşdirmə;
- avtomatlaşdırma;

199 24. İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur? 02

- kimya sənaye müəssisələrində fondveriminin səviyyəsi;
- hər hansı məhsulun maya dəyərində istehlak edilmiş sünə və sintetik materialların xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrində işləyənlərin sayının ölkə sənayesində işləyənlərin sayındakı xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrindəki əsas fondların dəyərinin ölkə sənayesindəki əsas fondların dəyərində xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrində rentabellik göstəricisinin səviyyəsi;

200 23. İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur? 02

- kimya sənaye müəssisələrinin sayı;
- kimya sənaye müəssisələrində işləyənlərin sayı;
- kimya sənaye müəssisələrində əsas fondların dəyəri;
- kimya sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının səviyyəsi;
- sənaye məhsulunun istehsalı texnologiyasında kimyəvi metodların xüsusi çəkisi;

201 22. Elmi-texniki potensial nədir? 02

- elmi məlumatlar toplusu və istehsal amillərinin məcmusudur;
- sənaye müəssisələrinin kadrlarının məcmusudur;
- elmi məlumatlar toplusu və istehsal elementlərinin məcmusudur;
- elmiidarəetmə təşkilatlarının və maliyyə resurslarının məcmusudur;
- elmin maddi-texniki bazası, elmi kadrlar, elmi məlumatlar toplusu və elmiidarəetmə təşkilatlarının məcmusudur;

202 21. Yeni texnikanın səmərəliliyi necə hesablanır? 03

- bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına nisbəti kimi;
- köhnə texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasılı kimi;
- bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin fərqlərinin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasılı kimi;
- bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasılı kimi;
- yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasılı kimi;

203 20. Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır? 02

- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2000 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1600 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2200 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1650 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1800 mln. man;

204 19. Məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği necə hesablanır? 03

- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasilini ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəminin əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalına nisbəti kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasilini kimi;
- əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalı ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin hasilini kimi;

205 Əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəricisi necə hesablanır?

- fəhlələrin ümumi sayı ilə əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının cəmi kimi;
- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbəti kimi;
- fəhlələrin ümumi sayından əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının çıxməqla;
- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına vurmaqla;
- fəhlələrin ümumi sayının əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayına nisbəti;

206 Əməyin elektrik silahlılığı əmsalı necə hesablanır?

- texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti;
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin fəhlələrin sayına nisbəti
- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti;
- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə nisbəti;
- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə vurmaqla;

207 Elektrik enerjisinin istehlak quruluşu necə hesablanır?

- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmində nisbəti.
- texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcminin elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmində nisbəti;
- texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminin cəmi;
- texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminin hasili;
- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmindən texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi çıxılır;

208 İstehsalın elektrikləşdirilməsi əmsalı necə hesablanır?

- texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcminin elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmində nisbəti kimi.
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmində nisbəti kimi;
- il ərzində istehlak edilmiş áütün enerjinin (elektrik, istilik və s.) həcmimin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmində nisbəti kimi;
- il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminin il ərzində istehlak edilmiş áütün enerjinin həcmində nisbəti kimi;
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin həcmində nisbəti kimi;

209 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri aid deyil?

- sənaye istehsalının elektrikləşdirilməsi
- istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi
- istehsalın kimyalaşdırılması
- sənaye istehsalının təmərküzləşdirilməsi
- sənaye istehsalının avtomatlaşdırılması

210 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- sənaye istehsalının elektrikləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması və kimyalaşdırılması
- sənaye istehsalının elektrikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
- sənaye istehsalının elektrikləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

211 Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki inqilabın əlamətlərinə aid deyil?

- elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi;
- elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi;

- elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi;
- avtomatlaşdırma
- elmi tədqiqatların ənənəvi üsllarla yerinə yetirilməsi;

212 Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- istehsalın təmərküzləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsllarla işlənməsi
- elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyaların kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsllarla işlənməsi
- elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinələşməsi, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsllarla işlənməsi
- avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyaların kəşf olunması

213 10.Ən çox enerji istehlak edən maddi istehsal sahəsi hansıdır?

- ictimai iaşə
- tikinti
- rabitə
- sənaye
- kənd təsərrüfatı

214 9.Hansı sahə ETT-nin maddi əsası və bələdçisidir?

- yanacaq
- yeyinti
- yüngül
- maşınqayırma
- metallurgiya

215 8. Bunlardan hansı ETT-nin istiqaməti deyil

- sənayenin kimyalaşdırılması
- mütərəqqi texnologiyanın yaradılması
- mexaniklaşdırma
- struktur dəyişiklikləri, yeni müəssisələrin yaradılması
- elektrikləşdirmə, yeni enerji növlərinin tapılması

216 7. Elmi-texniki inqilabın ikinci əlaməti hansıdır? 02

- insanın bədən üzvləri imkanlarından qıraqa çıxmazı, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- elmi informasiyanın yeni üsllarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədə uyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevriləməsidir;

217 6. Elmi-texniki inqilabın üçüncü əlaməti hansıdır? 02

- insanın bədən üzvləri imkanlarından qıraqa çıxmazı, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- elmi informasiyanın yeni üsllarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədə uyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

218 5. Elmi-texniki inqilabın dördüncü əlaməti hansıdır? 02

- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırğına çıxmazı, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədə uyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

219 4. Elmi-texniki inqilabın beşinci əlaməti hansıdır? 02

- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırğına çıxmazı, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədə uyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

220 3. İnkubasiya dövrü nədir? 02

- istehsal tsiklinin bir hissəsidir.
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- xammal-materialın üzərində texnoloji əməliyyatların həyata keçirilməsi müddətidir;
- elmi ideyanın söylənməsindən sınaqdan keçirilməsinə qədər olan müddətdir;
- elmi ideyanın söylənməsindən tətbiqinə qədər olan müddətdir;

221 Hansı ifadə düz deyil?

- ETT- innovasiya proseslərini gücləndirir
- ETT - istehsal tullantılarından istifadəyə imkan yaradır
- ETT - dinamik sosial-iqtisadi inkişafı təmin edir
- ETT - infliyasiyanı aşağı salan amildir
- ETT - məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini yüksəldir

222 1. Elmi-texniki tərəqqi nədir?

- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanuna uyğun prosesdir;
- işçi heyətinin təhsil və onların əməyinin texnika ilə silahlanma səviyyələrinin yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanuna uyğun prosesdir;
- torpağın yaxşılaşdırılması, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanuna uyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, torpağın yaxşılaşdırılması, əmək cisimlərinin keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanuna uyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması, iqtisadi cəhətdən daha sərfəli xammal, material, enerji növlərinin yaradılması və istehsalata tətbiqi, əməyin təşkilinin və istehsalın idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanuna uyğun prosesdir;

223 58. Yeni texnika tətbiqinin ümumiləşdirici və texniki-iqtisadi göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- istehsal sahəsinin, sexin və müəssisənin istehsal gücü;
- ümumi istehsal meydançasından alınan məhsulun həcmi;

- əməyin enerji və elektriklə silahlılığı;
- məhsulun yüksək texnologilik dərəcəsi;
- fəhlə əməyinin mexanikləşdirilmiş əməklə əhatə səviyyəsi;

224 57. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- milli standartlar;
- mühasibat standartları;
- regional standartlar;
- dövlətlərarası standartlar;
- beynəlxalq standartlar;

225 56. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması;
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi;
- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi.
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması;
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması;

226 55. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri;
- məhsulun yenidən emalı xərcləri;
- materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərcləri;
- nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərcləri;
- nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərsləri;

227 54. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində «defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi» ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

- zayin baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər;
- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər;
- keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər;
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərclər;
- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər;

228 53. Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər;
- məməlatın nəql ounma qabiliyyəti;
- erqonomik göstəricilər;
- məməlatın estetik göstəriciləri;
- etibarlılıq göstəriciləri.

229 52. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- umumzavod xərcləri
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər

230 51. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər

- keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər

231 50. Məməlatın etibarlılığı:

- məməlatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- məməlatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları ijrə edə bilmək xassəsidir
- məməlatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- məməlatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məməlatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir

232 49. Kvalimetriya nədir?

- standartlaşdırma anlayışıdır.
- keyfiyyətin kəmiyyətcə öyrənilməsidir;
- ixtisas dərəcəsinin ölçüsüdür;
- avadanlığın texniki parametridir;
- heyyətin keyfiyyət strukturudur;

233 48. Texnolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- maşının yiğilmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir.
- maşının yiğilmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fond tutumluğu göstəriciləri aid edilir;
- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir;
- maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir;
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir;

234 47. Məhsulun keyfiyyəti:

- satış zamanı formallaşır
- istehsal prosesində formallaşır
- tədavül prosesində formallaşır
- məhsula servis prosesində formallaşır
- bazarda formallaşır

235 46. Əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölündür?

- məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- analitik, ekperimental, statistik standartlara
- material, hazır məhsul, xidmət standartlarına
- müəssisədaxili, müəssisələrarası, sahə, milli standartlara

236 45. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- məhsulun nəql ounma qabiliyyəti
- texnolojilik göstəriciləri
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun estetik göstəriciləri

237 4. Standartlaşdırma:

- məməlatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda özəksini tapmış tələblərə javab verməsini sınadandan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün məsərəf normalarının işlənib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

238 3. Sertifikasiya:

- məməlatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işləniləbilə hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

239 2. Maşınqayırma məhsulunun keyfiyyətinə aid olmayan göstərici hansıdır?

- estetik.
- ekoloji təhlükə;
- məhsulun tətbiq sahəsinin düzgün seçiləməsi;
- erqonomik göstəricilər;
- etibarlılıq;

240 1. Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və material tutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

241 55. Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verənisi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəqidən istifadə edilməməsi
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yiğilması
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındaki ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

242 54. Kombinələşmənin əsas şərti nədir?

- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

243 53. Kombinələşdirmə nədir?

- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir.
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir.
- texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir.
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.

244 52. İxtisaslaşmadan əldə edilən illik iqtisadi səmərə necə hesablanır? 03

- ixtisaslaşmanın keçirilməsindən əldə olunan illik qənaətdən ixtisaslaşdırmanın həyata keçirmək üçün əlavə əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmini çıxmaqla;

- ixtisaslaşmanın keçirilməsindən əldə olunan illik qənaətin səmərəliliyin normativ əmsalına nisbəti kimi;
- ixtisaslaşmanın keçirilməsindən əldə olunan illik qənaətdən ixtisaslaşdırmanın həyata keçirmək üçün əlavə əsaslı vəsait qoyuluşu ilə səmərəliliyin normativ əmsalının hasilini çıxmaqla;
- ixtisaslaşmanın keçirilməsindən əldə olunan illik qənaətin ixtisaslaşdırmanın həyata keçirmək üçün əlavə əsaslı vəsait qoyuluşu ilə səmərəliliyin normativ əmsalının hasilinə nisbəti kimi;
- ixtisaslaşmanın keçirilməsindən əldə olunan illik qənaətin ixtisaslaşdırmanın həyata keçirmək üçün əlavə əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi;

245 51. Autsorinq nədir? 01

- müəssisə tərəfindən istehsal quruluşunun təkmilləşdirilməsi məqsədilə həm xidmət və həm də əsas istehsal strukturlarından bəzilərinin icarəyə verilməsidir;
- müəssisə tərəfindən təsərrüfat əlaqələrinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə həm xidmət və həm də əsas istehsal strukturlarından bəzilərinin icarəyə verilməsidir;
- müəssisə tərəfindən təmərküzləşdirmənin təkmilləşdirilməsi məqsədilə həm xidmət və həm də əsas istehsal strukturlarından bəzilərinin icarəyə verilməsidir;
- müəssisə tərəfindən idarəetmənin təkmilləşdirilməsi məqsədilə həm xidmət və həm də əsas istehsal strukturlarından bəzilərinin icarəyə verilməsidir;
- müəssisə tərəfindən maddi-texniki təminatın təkmilləşdirilməsi məqsədilə həm xidmət və həm də əsas istehsal strukturlarından bəzilərinin icarəyə verilməsidir;

246 50. Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

247 49. Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

248 48. Ərazi və sahələr üzrə kooperativləşmə formalarından hansı səhvdir?

- sahədaxili.
- sahələrəsə;
- rayondaxili;
- autsorinq;
- rayonlararası;

249 47. Ərazi və sahə üzrə təskili baxımından istehsalın kooperasiyalasdırılmasının hansı formaları vardır?

- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrəsə, sahədaxili, sahələrəsə
- ölkələrəsə, ölkədaxili, sahələrəsə, sahədaxili,
- sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrəsə
- ölkədaxili, ölkələrəsə, bölgədaxili

250 46. Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil olduğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- texnoloji mərhələ üzrə üzrə kooperativləşdirmə
- istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
- əşya üzrə kooperativləşdirmə
- hissə üzrə kooperativləşdirmə
- aqreqat üzrə kooperativləşdirmə

251 45. Maşınqayırma müəssisələrində istehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, texniki, fiziki;
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji;
- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- texnoloji, əşya, mexaniki;

252 44. İstehsalın kooperasiyalasdırılması nədir?

- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir.
- bazar seqmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır;
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır;
- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındaki uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır;
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir.

253 43. Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaslaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul vahidinin material tutumu
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

254 42. Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən gösətricilər hansılardır?

- aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti
- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi

255 41. Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə kooperasiyaya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- bir müəssisə digərinə müəyyən yarımfabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir

256 40. Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalasdırılmasına xas olan cəhətdir?

- müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlükə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır,

- eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur

257 39. Bir il ərzində maşınqayırma müəssisəsi tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında maşınqayırma müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- 80 faiz
- 70 faiz
- 60 faiz
- 65 faiz
- 45 faiz

258 38. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

- bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi;
- müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı;
- müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi;
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı;
- sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnoloji cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri;

259 37. İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyəlnədirən göstəricilər hansılardır?

- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsaldakı payı, müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

260 36. Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədə uyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması

261 35. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır:

- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir;
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülrək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanın əks etdirir;
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir;
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülrək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın əks etdirir.
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir;

262 34. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir;
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;

- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölgündürülərək cəmləşdirilməsidir;
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır;

263 33. İxtisaslaşdırmanın dərinləşməsinə təsir edən amil:

- məhsulun konstruktiv sabitliyinin qorunması
- məhsul istehsalına tələbatın artması
- məhsul istehsalının daha da təmərküzləşməsi
- ixtisaslaşma formalarının bir müəssisədə təmərküzləşməsi;
- elmi-texniki tərəqqinin tempi

264 32. Mərkəzləşdirilmiş tökmə işini həyata keçirən maşinqayırma müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- avadanlıq formasında
- əşya formasında
- hissə formasında
- texnoloji mərhələ üzrə
- istehsal-texniki formada

265 31. Soyuducu istehsalını həyata keçirən maşinqayırma müəssisəsi hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- avadanlıq formasında
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- əşya formasında
- texnoloji mərhələ üzrə

266 30. Əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir.
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir;
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir;
- bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir;

267 29. Maşinqayırma müəssisələrində ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- hissə, istehsal-texniki, mexaniki.
- əşya, texniki, mexaniki;
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki;
- əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə;
- fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə;

268 28. Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır.
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır;
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir.
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;

269 27. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir.

- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülrək cəmləşdirilməsidir;
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir;
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir;

270 26. İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir.
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasına.
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar seqmentinə uyğun fəaliyyətidir.
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.
- konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir.

271 25. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində.
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində;
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində;
- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində;
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində;

272 24. Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir.
- bu zaman istehsal meydancalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır;
- bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böykdür;
- bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böykdür;
- bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir;

273 23. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində.
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında;
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında;
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında;
- eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında;

274 22. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsündür;
- mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsündür;
- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsündür;
- az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsündür;
- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsündür;

275 21. Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsini daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- istehsal dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri.
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri;
- sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı;
- istehsal edilən məhsulun həcmi;
- texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti;

276 20. Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çökisi və əsas fondların orta illik dəyəri;
- milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə struktur;
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi;
- məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri;
- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü;

277 19. Maşınqayırma üçün səciyyəvi olan ictimai istehsalın əsas təşkilati forması

- təmərküzləşdirmə
- kombinələşdirmə
- kooperativləşdirmə
- ixtisaslaşdırma
- mərkəzləşdirmə

278 18. Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə;
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə;
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə;
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;

279 17. İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə.
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə;
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə;

280 16. Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə.
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;
- müəssisədə qurulmuş aqreqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə;
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;
- müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə;

281 15. Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nödir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalması
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

282 14. Nisbi təmərküzləşdirmə nödir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

283 13. Sənaye müəssisələrində təmərküzləşmə səviyyəsi necə hesablanır? 02

- iri müəssisələrin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini bütün müəssisələrin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- bütün müəssisələrin sənaye-istehsal heyətinin orta illik siyahı sayını iri müəssisələrin sənaye-istehsal heyətinin orta illik siyahı sayına nisbəti kimi
- bütün müəssisələrin istehsal həcminin iri müəssisələrin istehsal həcmində nisbəti kimi
- bütün müəssisələrin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini müəssisələrin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- iri müəssisələrin istehsal həcmi ilə bütün müəssisələrin istehsal həcminin cəmi kimi

284 12. Sənaye müəssisələrində təmərküzləşmə səviyyəsi necə hesablanır? 02

- iri müəssisələrin istehsal həcmi ilə bütün müəssisələrin istehsal həcminin cəmi kimi
- bütün müəssisələrin istehsal həcminin iri müəssisələrin istehsal həcmində nisbəti kimi
- bütün müəssisələrin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini iri müəssisələrin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- iri müəssisələrin sənaye-istehsal heyətinin orta illik siyahı sayını bütün müəssisələrin sənaye-istehsal heyətinin orta illik siyahı sayına nisbəti kimi
- bütün müəssisələrin sənaye-istehsal heyətinin orta illik siyahı sayını iri müəssisələrin sənaye-istehsal heyətinin orta illik siyahı sayına nisbəti kimi

285 11. Sənaye müəssisələrində təmərküzləşmə səviyyəsi necə hesablanır? 02

- iri müəssisələrin istehsal həcmi ilə bütün müəssisələrin istehsal həcminin cəmi kimi
- bütün müəssisələrin istehsal həcminin iri müəssisələrin istehsal həcmində nisbəti kimi
- bütün müəssisələrin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini iri müəssisələrin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- iri müəssisələrin istehsal həcminin bütün müəssisələrin istehsal həcmində nisbəti kimi
- bütün müəssisələrin sənaye-istehsal heyətinin orta illik siyahı sayını iri müəssisələrin sənaye-istehsal heyətinin orta illik siyahı sayına nisbəti kimi

286 10. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, mexaniki, texniki.
- istehsal, satış, idxlə və ixrac;
- fərdi, seriyalı və kütləvi;
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji;
- konstruksiya, texnoloji ardıcılılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat;

287 9. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi.
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi;
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması;

288 8. İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- əmək bölgüsünün dərinləşməsi.
- müəssisənin ölçülərinin kiçiləməsi;
- müəssisədə işçilərinin sayının azalması;
- müəssisələrin iriləşməsi;
- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması;

289 7. Təşkilati-təsərrüfat təmərküzləşməsi nə ilə nəticələnir? 02

- istehsalın ixtisaslaşması ilə nəticələnir;
- istehsalın kooperativləşməsilə nəticələnir;
- istehsalın kombinələşməsi ilə nəticələnir;
- müəssisələrin idarə olunmasının mərkəzləşdirilməsi və sonradan isə istehsalın yenidən təşkilinə ilkin şərtlər yaradılması ilə nəticələnir.

- xammalın ardıcıl emalına əsaslanan kombinələşmə ilə nəticələnir;

290 6. Son məhsulun hazırlanması prosesində texnoloji baxımdan əlaqəli, lakin məkanca bir-birindən aralı olan müxtəlif istehsalların təmərküzləşməsi nə ilə nəticələnir? 02

- müəssisələrin idarə olunmasının mərkəzləşdirilməsi və sonradan isə istehsalın yenidən təşkilinə ilkin şərtlər yaradılması ilə nəticələnir
- istehsalın kombinələşməsi ilə nəticələnir;
- istehsalın ixtisaslaşması ilə nəticələnir;
- istehsalın kooperativləşməsilə nəticələnir;
- xammalın ardıcıl emalına əsaslanan kombinələşmə ilə nəticələnir;

291 5. Xammalın kompleks emalı və ya texnoloji ardıcılıqla işlənilməsinə əsaslanan təmərküzləşmə nə ilə nəticələnir? 02

- müəssisələrin idarə olunmasının mərkəzləşdirilməsi və sonradan isə istehsalın yenidən təşkilinə ilkin şərtlər yaradılması ilə nəticələnir.
- istehsalın kooperativləşməsilə nəticələnir;
- istehsalın ixtisaslaşması ilə nəticələnir;
- istehsalın kombinələşməsi ilə nəticələnir;
- istehsalın təşkilində hər hansı döyişiklik olmadan xırda müəssisələrin inzibati-idarə cəhətdən birləşdirilməsinə, onların təsərrüfatçılıq müstəqilliyini itirmək prinsipinə əsaslanır;

292 4. Konstruktiv quruluşu, hazırlanma texnologiyası, iqtisadi təyinatı və istismar şəraiti oxşar olan məhsullar istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsi nə ilə nəticələnir? 02

- müəssisələrin idarə olunmasının mərkəzləşdirilməsi və sonradan isə istehsalın yenidən təşkilinə ilkin şərtlər yaradılması ilə nəticələnir.
- istehsalın kooperativləşməsilə nəticələnir;
- istehsalın kombinələşməsi ilə nəticələnir;
- istehsalın ixtisaslaşması ilə nəticələnir;
- xammalın ardıcıl emalına əsaslanan kombinələşmə ilə nəticələnir;

293 3. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- istehsal höcmimin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

294 2. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır?

- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir.
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir;
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinələşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır;
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur;
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir;

295 1. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın təmərküzləşdirilmsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması.
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması;
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal;
- istehsalın təmərküzləşdirilmsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması;

296 147. Əsas fondların rentabelliyi göstəricisi necə hesablanır? 02

- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin il ərzində məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğinə nisbəti kimi
- il ərzindəki bütün xərclerin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzindəki bütün xərclər ilə istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin cəmi kimi
- il ərzində məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğinin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin il ərzindəki bütün xərclərə nisbəti kimi

297 146. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma müəssisələrində tətbiq edilən planlı-xəbərdarlıqlı təmir sistemin çatışmazlığına aididir? 01

- avadanlığın təmirinin mürəkkəbliyindən asılı olaraq təmir heyətinin sayının müəyyən edilməsi imkanının mövcudluğu
- onun avadanlıq və maşınların modernizasiyasını həyata keçirmədən yalnız onların işlək vəziyyətdə saxlanması nəzərdə tutmasıdır
- avadanlığın və onun qovşaqlarının təmirinə sərf edilən xərclərin proqnozlaşdırılmasının mümkünluğu;
- avadanlığın sınması səbəblərin təhlil edilməsi
- avadanlığın işinin təmirlərarası müddətinə nəzarətin mümkünluğu;

298 145. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma müəssisələrində tətbiq edilən planlı-xəbərdarlıqlı təmir sistemin üstünlüklerinə aid deyil? 01

- avadanlığın təmirinin mürəkkəbliyindən asılı olaraq təmir heyətinin sayının müəyyən edilməsi imkanının mövcudluğu
- avadanlığın işinin təmirlərarası müddətinə nəzarətin mümkünluğu;
- onun avadanlıq və maşınların modernizasiyasını həyata keçirmədən yalnız onların işlək vəziyyətdə saxlanması nəzərdə tutmasıdır
- avadanlığın və onun qovşaqlarının təmirinə sərf edilən xərclərin proqnozlaşdırılmasının mümkünluğu;
- avadanlığın sınması səbəblərin təhlil edilməsi

299 144. Fərz edək ki, istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri 20 min manatdır. İlin 01.05. tarixindən 12 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir. Həmin ilin 01.09. tarixdən isə 6 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. Bu məlumatlara görə istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini hesablayın. 03

- 32 min manat
- 26 min manat
- 25 min manat
- 28 min manat
- 30 min manat

300 143. Kütləvi və iri seriyalı maşınqayırma müəssisələrində əsas istehsal fondlarının quruluş xüsusiyyətlərinə hansı aididir? 01

- binalar, tikililər və ötürürcü qurğuların xüsusi çəkisinin aşağı olması
- maşın və avadanlıqların xüsusi çəkisinin yüksək, bina və inventarların xüsusi çəkisinin aşağı olması
- binalar, tikililər və ötürürcü qurğuların xüsusi çəkisinin yüksək olması
- istehsal binalarının, tikililərin, qaldırıcı-nəqliyyat vasitələrinin xüsusi çəkisinin yüksək olması
- bina və inventarların xüsusi çəkisinin yüksək, maşın və avadanlıqların xüsusi çəkisinin aşağı olması

301 142. Emal növündən asılı olaraq metal emal edən dəzgahlar qrupuna aid olmayan dəzgahlar hansılardır?

- kombinələşmiş
- deşmə (burğu)
- universal
- torna
- freezer

302 141. Avtomat maşın və avadanlıqlar:

- əmək predmetinə təsir etməklə və onları hazır məhsula çevirməklə texnoloji proseslərdə bilavasitə iştirak edirlər
- enerjinin alınması, çevriləməsi və bölüşdürülməsi üçün nəzərdə tutulur
- riyazi məsələlərin həllinin sürətləndirilməsi və avtomatlaşdırılması üçündür
- istehsal prosesinin bütün əməliyyatlarının müəyyən texnoloji ardıcılıqla, verilmiş ritmlə, insanın bilavasitə iştirakı olmadan yerinə yetirildiyi avadanlıqlardır
- istehsal proseslərini əl ilə avtomatik olaraq, texnoloji proseslərin rejim parametrlərinin ölçülülməsi və onlara nəzarət edilməsi üçündür

303 140. Hesablaşma texnikası:

- istehsal prosesinin bütün əməliyyatlarının müəyyən texnoloji ardıcılıqla, verilmiş ritmlə, insanın bilavasitə iştirakı olmadan yerinə yetirildiyi avadanlıqlardır
- riyazi məsələlərin həllinin sürətləndirilməsi və avtomatlaşdırılması üçündür
- əmək predmetinə təsir etməklə və onları hazır məhsula çevirməklə texnoloji proseslərdə bilavasitə iştirak edirlər
- istehsal proseslərini əl ilə avtomatik olaraq, texnoloji proseslərin rejim parametrlərinin ölçülülməsi və onlara nəzarət edilməsi üçündür
- enerjinin alınması, çevriləməsi və bölüşdürülməsi üçün nəzərdə tutulur

304 139. Nəzarət-ölçü və nizamlama cihazları və laboratoriya avadanlıqları:

- istehsal prosesinin bütün əməliyyatlarının müəyyən texnoloji ardıcılıqla, verilmiş ritmlə, insanın bilavasitə iştirakı olmadan yerinə yetirildiyi avadanlıqlardır
- riyazi məsələlərin həllinin sürətləndirilməsi və avtomatlaşdırılması üçündür
- istehsal proseslərini əl ilə avtomatik olaraq, texnoloji proseslərin rejim parametrlərinin ölçülülməsi və onlara nəzarət edilməsi üçündür
- əmək predmetinə təsir etməklə və onları hazır məhsula çevirməklə texnoloji proseslərdə bilavasitə iştirak edirlər
- enerjinin alınması, çevriləməsi və bölüşdürülməsi üçün nəzərdə tutulur

305 138. İş maşın və avadanlıqları:

- istehsal prosesinin bütün əməliyyatlarının müəyyən texnoloji ardıcılıqla, verilmiş ritmlə, insanın bilavasitə iştirakı olmadan yerinə yetirildiyi avadanlıqlardır
- əmək predmetinə təsir etməklə və onları hazır məhsula çevirməklə texnoloji proseslərdə bilavasitə iştirak edirlər
- enerjinin alınması, çevriləməsi və bölüşdürülməsi üçün nəzərdə tutulur
- istehsal proseslərini əl ilə avtomatik olaraq, texnoloji proseslərin rejim parametrlərinin ölçülülməsi və onlara nəzarət edilməsi üçündür
- riyazi məsələlərin həllinin sürətləndirilməsi və avtomatlaşdırılması üçündür

306 137. Güc maşın və avadanlıqları:

- riyazi məsələlərin həllinin sürətləndirilməsi və avtomatlaşdırılması üçündür
- enerjinin alınması, çevriləməsi və bölüşdürülməsi üçün nəzərdə tutulur
- əmək predmetinə təsir etməklə və onları hazır məhsula çevirməklə texnoloji proseslərdə bilavasitə iştirak edirlər
- istehsal proseslərini əl ilə avtomatik olaraq, texnoloji proseslərin rejim parametrlərinin ölçülülməsi və onlara nəzarət edilməsi üçündür
- istehsal prosesinin bütün əməliyyatlarının müəyyən texnoloji ardıcılıqla, verilmiş ritmlə, insanın bilavasitə iştirakı olmadan yerinə yetirildiyi avadanlıqlardır

307 136. Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir? 02

- müəssisənin rəqabətqaliyyətlilik səviyyəsi yüksəlir;
- müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir;
- müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır;
- əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır;
- istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır;

308 135. Fərz edək ki, maşınqayırma müəssisəsinin ilin əvvəlinə istehsal gücü 50000 ton, 01 iyuldan illik gücü 6000 ton olan aqreqat istismara buraxılacaq, və elə həmin ilin 01 sentyabrından isə illik gücü 3000 ton olan anoloji aqreqatın işi dayandırılacaqdır. Onda müəssisənin ilin sonuna istehsal gücü nə qədər olacaq? 03

- 55000 ton.

- 54000 ton;
- 52000 ton;
- 53000 ton;
- 41000 ton;

309 Fərz edək ki, maşınqayırma müəssisəsində ilin əvvəlinə istehsal gücü 50000 ton, 01 iyuldan illik gücü 6000 ton olan aqreqat istismara buraxılacaq, və elə həmin ilin 01 sentyabrından isə illik gücü 3000 ton olan anoloji aqreqatın işi dayandırılacaqdır. Onda müəssisənin orta illik istehsal gücü nə qədər olacaq? 03

- 55000 ton.
- 54000 ton;
- 53000 ton;
- 52000 ton;
- 41000 ton;

310 Əgər maşınqayırma müəssisəsində quraşdırılmış 240 dəzgahdan 1-ci növbədə 200-ü, 2-ci növbədə 180-i və 3-cü növbədə 160-ı işləmişdirsə, onda müəssisənin quraşdırılmış avadanlıqları gün ərzində neçə dəzgah-növbə işləmişlər? 02

- 0,44.
- 300;
- 2,25;
- 540;
- 2;

311 Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur? 02

- fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir
- əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır

312 Maşınqayırma müəssisəsində əməyin fondla silahlığı necə hesablanır? 02

- istehsal əsas fondların dəyərinin bütün işçilərin sayına nisbəti kimi;
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondların dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi;

313 130. Maşınqayırma müəssisəsində işçilərin sayı 500 nəfər, fəhlələrin sayı 400 nəfər və istehsal əsas fondların dəyəri 800 min manat olarsa onda həmin müəssisədə fondla silahlığı göstəricisi neçə olar? 02

- 3 min man/nəfər;
- 2,2 min man/nəfər;
- 1,8 min man/nəfər;
- 2 min man/nəfər;
- 1,6 min man/nəfər;

314 Maşınqayırma müəssisəsində əmək məhsuldarlığı göstəricisi 36 min man/ nəfər və işçilərin fondla silahlığı göstəricisi isə 2 min man/nəfər olarsa onda fond verimi nə qədər olar? 03

- 38 min man.
- 0,5 min man;
- 0,05 min man;
- 18 min man;
- 72 min man;

315 Maşınqayırma müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 40 min manatdır. 01.07. tarixindən 18 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.07. tarixdən isə 14 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın. 03

- 46 min manat
- 38 min manat
- 40 min manat
- 42 min manat
- 44 min manat

316 Maşınqayırma müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 20 min manatdır. 01.05. tarixindən 12 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.09. tarixdən isə 6 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın. 03

- 23 min manat
- 20,5 min manat
- 29 min manat
- 26 min manat
- 19,5 min manat

317 Maşınqayırma müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 920 min manat, ilin sonuna 1130 min manat, bir il ərzində 293,8 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 84,4 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar? 02

- 32 %.
- 9,17 %;
- 7,46 %;
- 26,0 %;
- 41,2 %;

318 Maşınqayırma müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 213,2 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 116 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar? 02

- 15 %.
- 16,1 %;
- 30%;
- 26,0 %;
- 14,1 %;

319 Maşınqayırma müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 255,3 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar? 02

- 31,88 %.
- 73,8 %;
- 6,1 %;
- 37,0 %;
- 40 %;

320 Maşınqayırma müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,3 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 20,4 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar? 02

- 6,37 %.
- 2,9 %;
- 10,2%;
- 19,0 %;
- 22 %;

321 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 164,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar? 02

- 20,8 %;
- 9,7 %;
- 0,3
- 16,35 %;
- 35 %;

322 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 850 min manat, ilin sonuna 800 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı əmsalı necə faiz olar? 02

- 10,33 %.
- 25,8 %;
- 20%;
- 21,0 %;
- 27,5 %;

323 120. Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 920 min manat, ilin sonuna 1130 min manat, bir il ərzində 294,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 82,8 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançixma əmsalı necə faiz olar? 02

- 32 %.
- 7,46 %;
- 26,05%;
- 9,17 %;
- 41,2 %;

324 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 216 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 115,2 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançixma əmsalı necə faiz olar? 02

- 15 %.
- 30%;
- 26,3%;
- 16,0 %;
- 14,1 %;

325 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 260 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 214,5 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançixma əmsalı necə faiz olar? 02

- 31,88 %.
- 73,0 %;
- 6,1 %;
- 33,0 %;
- 40 %;

326 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 19,2 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançixma əmsalı necə faiz olar? 02

- 22,0 %;
- 2,9 %;
- 10,2%;
- 6,0 %.
- 3,4 %;

327 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 96 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançixma əmsalı necə faiz olar? 02

- 12,8 %.
- 35 %;
- 9,0 %;
- 20,0 %;
- 16,3 %;

328 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 850 min manat, ilin sonuna 800 min manat, bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 212,5 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançixma əmsalı əmsalı necə faiz olar? 02

- 10,0 %.
- 25,0 %;
- 20%;
- 21,25 %;
- 27,5 %;

329 114. Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 280 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 70 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançixma əmsalı necə faiz olar? 02

- 66,0 %.
- 43,2 %;
- 38,2 %;
- 25,0 %;
- 54,6 %;

330 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 920 min manat, ilin sonuna 1130 min manat, bir il ərzində 294,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 84,4 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 7,5 %;
- 9,2 %;
- 26,1%;
- 32 %.
- 41,2 %;

331 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 216 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 116 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 15 %.
- 16,1 %;
- 26,3%;
- 30%;
- 14,1 %;

332 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 260 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 31,88 %.
- 6,1 %;
- 33,8 %;
- 40%;
- 73,8 %;

333 110. Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 20,4 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 5,5 %.
- 2,9 %;
- 10,2 %;
- 22 %;
- 3,4 %;

334 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 35 %;
- 18,2 %;
- 16,3 %;
- 9,7 %;
- 12,2 %.

335 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 440 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 48,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 5,6 %;
- 10,5 %;
- 5,2 %;
- 11 %.
- 11,5 %;

336 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 680 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 15 %.
- 11,7 %;
- 11,5 %;
- 25 %;
- 21,25 %;

337 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 850 min manat, ilin sonuna 800 min manat, bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 10,3 %.
- 25,8 %;
- 21,25 %;
- 20 %;
- 27,5 %;

338 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 350 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 70 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 45 %.
- 9,09 %;
- 16,6 %;
- 20 %;
- 34 %;

339 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar? 02

- 20 %.
- 66,6 %;
- 23,07 %;
- 50 %;
- 33,3 %;

340 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 250 min manat, ilin sonuna 250 min manat və bir il ərzində 100 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsali necə faiz olar? 02

- 65 %.
- 100 %;
- 24 %;
- 40 %;
- 62 %;

341 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 300 min manat, ilin sonuna 400 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsali necə faiz olar? 02

- 37 %;
- 37,5 %;
- 22 %;
- 50 %.
- 75 %;

342 101. Maşınqayırma müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsali necə faiz olar? 02

- 15 %.
- 100 %;
- 23,07 %;
- 60 %;
- 37,5 %;

343 100. Əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir? 01

- ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı.
- növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı;
- köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı;
- artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı;
- integrallı əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı;

344 99. Əsas fondların artma əmsali necə hesablanır? 02

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- köhnəlmə möbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

345 98. Maşınqayırma müəssisəsində ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsali necə faiz olar? 02

- 16,7 %;
- 50 %;
- 10 %;
- 25 %.
- 40 %;

346 Sənaye müəssisəsində işçilərin sayı 500 nəfər, fəhlələrin sayı 400 nəfər və istehsal əsas fondların dəyəri 800 min manat olarsa onda həmin müəssisədə fondla silahlığı göstəricisi necə olar? 02

- 1,8 min man/nəfər;
- 2,2 min man/nəfər;
- 1,6 min man/nəfər;
- 3 min man/nəfər;
- 2 min man/nəfər;

347 96. Əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır? 02

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi;

348 95. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma müəssisələrində əsas fondlardan istifadə səmərəliliyini müəyyən edən amillər aid deyil? 02

- sənaye müəssisələrində elm və texnikanın ən yeni nailiyyətlərindən daha geniş istifadə edilməsi;
- əsas fondların funksional tərkibinin uzlaşdırılması optimallıq dərəcəsi;
- sənaye müəssisələrində ən faydalı təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyələrinin düzgün müəyyən edilməsi;
- əsas fondların bərpə dəyərinin artması.
- avadanlıq parkının texnoloji quruluşunun təkmilləşdirilməsi;

349 94. Maşınqayırma müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir? 02

- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasılı kimi;
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi;
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi;
- əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğinə nisbəti kimi;

350 93. Maşınqayırma müəssisələrində amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir? 02

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinincəmi kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinin hasılı kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi;

351 92. Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır? 02

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin mövcud əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərinə nisbəti kimi
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərinə nisbəti kimi

352 Hansı göstəriji maşınqayırmanın əsas fondlarından istifadəni xarakterizə edə bilmir?

- istehsal güjü
- fondtutumu
- növbəlilik əmsalı
- dövretmə əmsalı
- fondverimi

353 90. Əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmasalı:

- əsas fondlardan yeniləşmə səviyyəsini göstərir
- əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir
- fondlasılıhlılığın artmasını göstərir
- əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir

354 Aşağıdakılardan hansı avadanlığa məxsus vaxt fondlarına aid deyil? 02

- təqvim vaxt fondu;
- plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu;
- rejim vaxt fondu;
- cari vaxt fondu
- faktiki işlənmiş vaxt fondu;

355 İstehsal gücünü texniki (mexaniki) gücdən fərqləndirən cəhət nədir? 02

- istehsal gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmamasıdır;
- mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmasına;
- istehsal gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır;
- mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır;
- mexaniki gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmasına;

356 Əmək alətlərinin texniki gücləri nə vaxt istehsal gücünə çevrilə bilərlər? 02

- onların enerji təminatı güclü olduğu təqdirdə;
- onların təmiri yüksək səviyyədə həyata keçirildiyi təqdirdə;
- onların bərpa dəyəri artdığı təqdirdə;
- onlar yalnız canlı əməklə birləşdirildiyi təqdirdə;
- onların işi avtomatlaşdırılan təqdirdə;

357 Texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin gücü əsasında istehsal gücü necə hesablanır? 03

- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasilinin texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmimin istehsal olunmuş məhsul həcmindən çəviriən əmsala nisbəti kimi;
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmimin istehsal olunmuş məhsul həcmindən çəviriən əmsalın hasili kimi;
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasili kimi;
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmimin istehsal olunmuş məhsul həcmindən çəviriən əmsalın hasili kimi;
- avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmimin istehsal olunmuş məhsul həcmindən çəviriən əmsalının hasili kimi;

358 İstehsal gücündən istifadə səviyyəsi necə hesablanır? 02

- illik məhsul buraxılışının həcminin ilin sonuna istehsal gücünə nisbətinin 100-ə bölünməsi ilə;
- ilin sonuna istehsal gücü ilə illik məhsul buraxılışının həcminin cəminin 100-ə vurulması ilə;
- ilin sonuna istehsal gücünün illik məhsul buraxılışının həcmində nisbətinin 100-ə vurulması ilə;
- illik məhsul buraxılışının həcminin ilin sonuna istehsal gücünə nisbətinin 100-ə vurulması ilə;
- ilin sonuna istehsal gücü ilə illik məhsul buraxılışının həcminin cəminin 100-ə bölünməsi ilə;

359 Əgər müəssisədə yalnız bir növ məhsul istehsal olunursa onda müəssisənin istehsal gücü necə hesablanır? 02

- müəssisənin istehsal gücü aparıcı sexin istehsal gücünə bərabər kimi qəbul olunur;
- qabaqcıl istehsal sahəsində quraşdırılmış qabaqcıl avadanlıqların sayı, avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı və avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasili kimi;

- qabaqcıl istehsal sahəsində quraşdırılmış qabaqcıl avadanlıqların sayı ilə avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasilinin avadanlıq vahidinin məhsuldarlığına nisbəti kimi;
- müəssisənin istehsal gücü aparıcı avadanlıq vahidinin gücünə bərabər kimi qəbul olunur;
- avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı ilə avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasili kimi.

360 Əgər qabaqcıl sexdə yalnız bir növ məhsul istehsal olunursa sexin istehsal gücü necə hesablanır? 02

- avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı ilə avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasili kimi;
- qabaqcıl istehsal sahəsində quraşdırılmış qabaqcıl avadanlıqların sayı ilə avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasilinin avadanlıq vahidinin məhsuldarlığına nisbəti kimi;
- sexin istehsal gücü aparıcı avadanlıq vahidinin gücünə bərabər kimi qəbul olunur;
- sexin istehsal gücü aparıcı istehsal sahəsinin gücünə bərabər kimi qəbul olunur;
- qabaqcıl istehsal sahəsində quraşdırılmış qabaqcıl avadanlıqların sayı, avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı və avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasili kimi;

361 Fasiləsiz istehsal prosesi əsasında işləyən müəssisələr üçün istehsal gücü hansı göstəricilərin əsasında hesablanır? 02

- ildəki təqvim günlərinin sayı və məhsulun nomenklaturası ilə;
- avadanlıqların sayı və günün uzunluğu ilə;
- məhsulun həcmi və günün uzunluğu ilə;
- ildəki təqvim günlərinin sayı və günün uzunluğu ilə.
- avadanlıqların və ildəki təqvim günlərinin sayı ilə;

362 Yeni işə salınmış müəssisənin istehsal gücü nəyə bərabərdir? 02

- texniki gücə;
- orta illik istehsal gücünə;
- texniki potensiala;
- layihə gücünə;
- istehsal potensialına;

363 80. Mütərəqqi texnika mənəvi cəhətdən köhnəlmış, fiziki cəhətdən isə hələ yararlı olan öz «sələfini» nə vaxt sıxışdırıb istehsaldan çıxara bilər? 02

- yeninin məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərə bərabər olsun.
- əgər köhnə avadanlıq tez-tez təmirə məruz qalırsa;
- yeninin qiyməti köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərindən çox olsun;
- yeninin məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərindən çox olsun;
- yeni avadanlığın mexaniki gücü ilə köhnə avadanlığın mexaniki gücü bərabər olduqda;

364 İstehsal əsas fondların köhnəlmə məbləği necə müəyyən edilir? 02

- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi;
- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyəri ilə əsas fondların köhnəlmə əmsalına hasili kimi;

365 Aparıcı istehsal sahəsinin istehsal gücü necə hesablanır? 03

- avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı ilə avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasili kimi.
- avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı ilə avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasilinin qabaqcıl istehsal sahəsində quraşdırılmış qabaqcıl avadanlıqların sayına nisbəti kimi;
- qabaqcıl istehsal sahəsində quraşdırılmış qabaqcıl avadanlıqların sayı ilə avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasilinin avadanlıq vahidinin məhsuldarlığına nisbəti kimi;
- qabaqcıl istehsal sahəsində quraşdırılmış qabaqcıl avadanlıqların sayı ilə avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı və avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasili kimi;

- qabaqcıl istehsal sahəsində quraşdırılmış qabaqcıl avadanlıqların sayı ilə avadanlıq vahidinin məhsuldarlığının hasilinin avadanlıq vahidinin vaxt fonduna nisbəti kimi;

366 Aparıcı avadanlıq vahidinin istehsal gücü necə hesablanır? 03

- avadanlıq vahidinin məhsuldarlığının avadanlıq vahidinin vaxt fonduna nisbəti kimi;
- qabaqcıl istehsal sahəsində quraşdırılmış qabaqcıl avadanlıqların sayı, avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı və avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasilini kimi;
- avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı ilə avadanlıq vahidinin vaxt fondunun cəmi kimi;
- avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı ilə avadanlıq vahidinin vaxt fondunun hasilini kimi
- avadanlıq vahidinin vaxt fondunun avadanlıq vahidinin məhsuldarlığına nisbəti kimi;

367 Avadanlıqlardan istifadənin integral əmsalı necə hesablanır? 03

- avadanlığın faktiki iş vaxtinin avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi.
- Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalı ilə avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalının hasilini kimi;
- Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalının avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalına nisbəti kimi;
- Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalından avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalını çıxmaqla;
- Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalı ilə avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalının cəmi kimi;

368 Maşın və avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalı necə hesablanır? 03

- avadanlığın faktiki iş vaxtinin avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi.
- məhsul (iş) vahidi üçün texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt norması ilə məhsul (iş) vahidinin hazırlanması üçün faktiki sərf olunmuş vaxtin hasilini kimi;
- məhsul (iş) vahidinin hazırlanması üçün faktiki sərf olunmuş vaxtin məhsul (iş) vahidi üçün texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasına nisbəti kimi;
- məhsul (iş) vahidi üçün texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasının məhsul (iş) vahidinin hazırlanması üçün faktiki sərf olunmuş vaxta nisbəti kimi;
- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi;

369 Növbəlilik əmsalı necə hesablanır? 03

- avadanlığın faktiki iş vaxtinin avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi.
- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayının hasilini kimi;
- məhsul (iş) vahidi üçün texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasının məhsul (iş) vahidinin hazırlanması üçün faktiki sərf olunmuş vaxta nisbəti kimi;
- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi;
- qurulmış avadanlıqların sayının gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayına nisbəti kimi;

370 Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır? 03

- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi;
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtinin hasilini kimi;
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtinin avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi;
- avadanlığın faktiki iş vaxtinin avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi;
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtinin cəmi kimi;

371 Əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır? 03

- məhsulun həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- əmək məhsudarlığının fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin məhsulun həcmində nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi.
- fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;

372 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir? 03

- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi;
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi;
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi;;
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasili kimi;

373 70. Amortizasiya norması necə hesablanır? 03

- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətinə nisbəti kimi.
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun faydalı istifadə müddətinə nisbəti kimi;
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyərinə nisbəti kimi;
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə hasilinə nisbəti kimi;
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə cəminə nisbəti kimi;

374 Əsas fondlarının iqtisadi cəhətdən məqsədə uyğun xidmət müddəti müəyyən olunanda hansı amillərdən istifadə olunmur? 02

- əsas fondların texniki-konstruktiv və maddi-əşya xüsusiyyətləri ilə müəyyən edilən fiziki köhnəlməsi;
- maşın və avadanlıqların əsaslı təmirinə çəkilən xərclərin müqayisəli səmərəliliyi;
- işləyən əsas fondların və ilk növbədə, maşın və avadanlıqların mənəvi köhnəlməsi;
- müəssisələrdə mövcud olan əsas fondların bərpa dəyəri.
- maşın və avadanlıqların modernləşdirilməsinə və onların əvəz edilməsinə çəkilən xərclərin müqayisəli səmərəliliyi;

375 Avadanlığa məxsus hansı vaxt fonduna iş günü olmayan istirahət və bayram günləri aid edilmir? 01

- işlənmiş dərzgah-növbələr.
- plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu;
- təqvim vaxt fondu;
- rejim vaxt fondu;
- faktiki işlənmiş vaxt fondu;

376 İstehsal gücünün hesablanması üçün ən real vaxt fondu hansıdır? 01

- faktiki işlənmiş vaxt fondu;
- təqvim vaxt fondu;
- rejim vaxt fondu;
- cari vaxt fondu.
- plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu;

377 İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin bazardakı payıdır
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisənin illik istehsal həcmi

378 Əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- fondverimi və köhnəlmə müddəti
- iqtisadi və sosial
- fondverimi və növbəlilik əmsali
- fondtutumu və təzələnmə əmsali

379 Maşınqayırmanın texnoloji avadanlıqları əsasən hansı sexdə quraşdırılır?

- texniki-təmir
- dəmirçi-press;
- tökmə;
- mexaniki emal;
- alət;

380 Maşın, avadanlıq və hesablama texnikası üçün amortizasiya norması nə qədərdir? 01

- 15 faizədək
- 7 faizədək
- 20 faizədək
- 25 faizədək
- 10 faizədək

381 Nəqliyyat vasitələri üçün amortizasiya norması nə qədərdir? 01

- 15 faizədək
- 7 faizədək
- 20 faizədək
- 25 faizədək
- 10 faizədək

382 61. İş heyvanları üçün amortizasiya norması nə qədərdir? 01

- 15 faizədək
- 7 faizədək
- 25 faizədək
- 20 faizədək
- 10 faizədək

383 60. Əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər
- əsas fondların dəyərindəki artım

384 59. Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir? 02

- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı.
- işçilərin sayı;
- kadrların strukturu;
- avadanlıqların yaş strukturu;
- müəssisənin ölçüsü;

385 58. Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir? 02

- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı;
- istehsalın ölçüsü;
- işçilərin sayı;
- investisiya qoyuluşlarının texnoloji quruluşu.
- müəssisənin ölçüsü;

386 57. Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir? 02

- təqvim vaxt fondu.

- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi;
- işçilərin sayı;
- istehsal əsas fondlarının təzələnməsi və sıradan çıxmasının nisbəti;
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı;

387 56. Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisələrdə maşın və avadanlıqların texnoloji strukturunun optimallığına təsir göstərir? 02

- təqvim vaxt fondu;
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi;
- işçilərin sayı;
- istehsal texnologiyası;
- maşın və avadanlıqların ilkin dəyəri;

388 55. Maşınqayırma sənayesində mexaniki sexin istehsal gücü necə hesablanılır? 02

- aparıcı avadanlıqlar qrupunun həqiqi iş vaxtı fondu ilə bir məməlatın hazırlanmasının plan əmək tutumluğunun fərqi kimi
- aparıcı avadanlıqlar qrupunun həqiqi iş vaxtı fondu ilə bir məməlatın hazırlanmasının plan əmək tutumluğunun cəmi kimi
- bir məməlatın hazırlanmasının plan əmək tutumluğunun aparıcı avadanlıqlar qrupunun həqiqi iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
- aparıcı avadanlıqlar qrupunun həqiqi iş vaxtı fondunun bir məməlatın hazırlanmasının plan əmək tutumluğuna nisbəti kimi
- aparıcı avadanlıqlar qrupunun həqiqi iş vaxtı fondu ilə bir məməlatın hazırlanmasının plan əmək tutumluğunun hasili kimi

389 54. Maşınqayırma müəssisələrində çıxış istehsal gücü necə müəyyən olunur? 01

- giriş istehsal gücünün həcminin il ərzində istifadəyə verilmiş, işə salınmış istehsal güclərinin həcmindən il ərzində ləğv edilən istehsal güclərinin həcmini çıxmaqla
- giriş istehsal gücünün həcmi ilə il ərzində istifadəyə verilmiş, işə salınmış istehsal güclərinin həcminin cəmindən il ərzində ləğv edilən istehsal güclərinin həcmini çıxmaqla
- il ərzində istifadəyə verilmiş, işə salınmış istehsal güclərinin həcminin giriş istehsal gücünün həcmindən il ərzində ləğv edilən istehsal güclərinin həcmini çıxmaqla
- giriş istehsal gücünün həcmi ilə il ərzində istifadəyə verilmiş, işə salınmış istehsal güclərinin həcminin hasilindən il ərzində ləğv edilən istehsal güclərinin həcmini çıxmaqla
- giriş istehsal gücünün həcmi ilə il ərzində istifadəyə verilmiş, işə salınmış istehsal güclərinin həcminin fərqindən il ərzində ləğv edilən istehsal güclərinin həcmini çıxmaqla

390 53. Fərz edin ki, dəzgahqayırma müəssisəsində əsas fondların ilkin dəyəri 80 min man., ləğv dəyəri 20 min man. təşkil etmişdir. Avadanlığın normativ xidmət müddəti 15 il olarsa illik amortizasiya ayırmalarının məbləğini hesablayın. 02

- 5 min man
- 4,2 min man
- 3,5 min man
- 4 min man
- 4,8 min man

391 52. Maşınqayırmada əsas fondların fiziki köhnəlmə əmsalı necə hesablanır? 02

- əsas fondların faktiki xidmət müddəti ilə əsas fondların normativ xidmət müddətinin cəminin yüzə bölünməsi ilə
- əsas fondların faktiki xidmət müddətindən əsas fondların normativ xidmət müddətini çıxıb yüzə vurulması ilə
- əsas fondların normativ xidmət müddətinin əsas fondların faktiki xidmət müddətinə nisbətinin yüzə vurulması ilə
- əsas fondların faktiki xidmət müddətinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbətinin yüzə vurulması ilə
- əsas fondların normativ xidmət müddətindən əsas fondların faktiki xidmət müddətini çıxıb yüzə vurulması ilə

392 51. Maşınqayırma sənayesində əsas fondların ilin sonuna ilkin (balans) dəyəri necə müəyyən edilir? 02

- illin əvvəlinə əsas fondların ilkin dəyəri ilə il ərzində istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin hasilindən il ərzində ləğv edilmiş əsas fondların dəyərini çıxmaqla
- illin əvvəlinə əsas fondların ilkin dəyərinin il ərzində istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinə nisbətindən il ərzində ləğv edilmiş əsas fondların dəyərini çıxmaqla
- illin əvvəlinə əsas fondların ilkin dəyəri ilə il ərzində istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin fərqindən il ərzində ləğv edilmiş əsas fondların dəyərini çıxmaqla
- illin əvvəlinə əsas fondların ilkin dəyəri ilə il ərzində istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin cəmindən il ərzində ləğv edilmiş əsas fondların dəyərini çıxmaqla
- illin əvvəlinə əsas fondların ilkin dəyərindən il ərzində istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyəri ilə il ərzində ləğv edilmiş əsas fondların dəyərini cəmini çıxmaqla

393 50. Əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- texniki, mənəvi, sosial, siyasi
- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi

394 49. Qeyri-maddi aktivlər köhnəlmənin hansı növünə məruz qalır?

- texniki köhnəlmə.
- fiziki köhnəlmə;
- iqtisadi köhnəlmə;
- mənəvi köhnəlmə;
- sosial köhnəlmə;

395 48. Əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
- qalıq və satış dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- ilkin və bərpa dəyərinə görə
- köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

396 47. Aşınmış və ya istismardan çıxarılmış əsas istehsal fondlarının dəyəri:

- əsas istehsal fondlarının tam dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının qalıq dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının bərpa dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının ləğvetmə dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəridir

397 46. Əsas fondların balans dəyəri ilə onların aşınma dəyəri arasındaki kəmiyyət fərqi:

- əsas istehsal fondlarının tam dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının bərpa dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının qalıq dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının ləğvetmə dəyəridir

398 45. Müasir şəraitdə əsas fondların təkrar istehsalına çəkilən xərclər, yenidən qiymətləndirmə zamanı tətbiq edilir:

- əsas istehsal fondlarının tam dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının qalıq dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının bərpa dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının ləğvetmə dəyəridir

399 44. Əsas fondların alınması, gətirilməsi və quraşdırılmasına çəkilən xərclər:

- əsas istehsal fondlarının tam dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının qalıq dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının bərpa dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəridir
- əsas istehsal fondlarının ləğvetmə dəyəridir

400 43. Əsas fondların ləğvetmə dəyəri nədir?

- ilin əvvəlinə və il ərzində daxil olan və sıradan çıxan əsas istehsal fondlarının ümumi dəyəri
- aşınmış və ya istismardan çıxarılmış əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların alınması, gətirilməsi və quraşdırılmasına çəkilən xərclərdir
- əsas fondların balans dəyəri ilə onların aşınma dəyəri arasındaki kəmiyyət fərqidir
- müasir şəraitdə əsas fondların təkrar istehsalına çəkilən xərclərdir, yenidən qiymətləndirmə zamanı tətbiq edilir

401 42. Əsas fondların qalıq dəyəri nədir?

- əsas fondların balans dəyəri ilə onların aşınma dəyəri arasındaki kəmiyyət fərqidir
- əsas fondların alınması, gətirilməsi və quraşdırılmasına çəkilən xərclərdir
- aşınmış və ya istismardan çıxarılmış əsas istehsal fondlarının dəyəri
- ilin əvvəlinə və il ərzində daxil olan və sıradan çıxan əsas istehsal fondlarının ümumi dəyəri
- müasir şəraitdə əsas fondların təkrar istehsalına çəkilən xərclərdir, yenidən qiymətləndirmə zamanı tətbiq edilir

402 41. Əsas fondların bərpa dəyəri nədir?

- əsas fondların balans dəyəri ilə onların aşınma dəyəri arasındaki kəmiyyət fərqidir
- ilin əvvəlinə və il ərzində daxil olan və sıradan çıxan əsas istehsal fondlarının ümumi dəyəri
- aşınmış və ya istismardan çıxarılmış əsas istehsal fondlarının dəyəri
- müasir şəraitdə əsas fondların təkrar istehsalına çəkilən xərclərdir, yenidən qiymətləndirmə zamanı tətbiq edilir
- əsas fondların alınması, gətirilməsi və quraşdırılmasına çəkilən xərclərdir

403 40. Əsas fondların ilkin dəyəri nədir?

- aşınmış və ya istismardan çıxarılmış əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların balans dəyəri ilə onların aşınma dəyəri arasındaki kəmiyyət fərqidir
- müasir şəraitdə əsas fondların təkrar istehsalına çəkilən xərclərdir, yenidən qiymətləndirmə zamanı tətbiq edilir
- əsas fondların alınması, gətirilməsi və quraşdırılmasına çəkilən xərclərdir
- ilin əvvəlinə və il ərzində daxil olan və sıradan çıxan əsas istehsal fondlarının ümumi dəyəri

404 39. Maşınqayırmada əsas istehsal fondlarının quruluşu hansı amildən asılı deyildir?

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması və kooperasiyalasdırılması
- istehsalın tipi
- maşın və avadanlıqların texniki səviyyəsi və texnoloji proseslərin xüsusiyyəti, avtomatlaşdırma səviyyəsi
- buraxılan məhsulun konstuktiv-texnoloji xüsusiyyəti, mürakkəbliyi
- işçilərin müxtəlif formalarda mükafatlandırılmasının tətbiqi

405 35. Avtomatik idarəetmə pultları əsas fondların hansı altqrupuna aiddir?

- güc maşın və avadanlıqları
- İş maşın və avadanlıqları
- Nəzarət-ölçü və nizamlama cihazları və laboratoriya avadanlıqları
- Avtomat maşın və avadanlıqlar
- digər maşın və avadanlıqlar

406 22. Sənaye müəssisələrində «kitabxana fondu» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir? 01

- «İstehsal ləvazimatları»;

- «Sair əsas fondlar»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;

407 21. Sənaye müəssisələrində «yanğından mühafizə əşyaları» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir? 01

- «Alətlər»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «İstehsal ləvazimatları»;

408 20. Sənaye müəssisələrində «iş dəzgahlarının aralarına çəkilən çəpərlər» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir? 01

- «Alətlər»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Təsərrüfat inventarları»;

409 19. Sənaye müəssisələrində «elektrik, istilik və buخارla işləyən dərticilər» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir? 01

- «Alətlər»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «İstehsal ləvazimatları»;

410 18. Sənaye müəssisələrində «Nəzarət-ölçü və nizamlama cihazları» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir? 01

- «Alətlər»;
- «Ötürücü qurğular»;
- «Qurğular»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;
- «İstehsal ləvazimatları»;

411 17. Əsas fondların hansı ünsürü daha aktivdir?

- nəqliyyat vasitələri
- nəzarət-ölçü cihazlar
- güc машınları və avadanlıqları
- iş машınları və avadanlıqları
- ötürücü mexanizmlər

412 16. İstehsal əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti
- aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti

413 15. İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasında hansı fərqlər var? 02

- nisbi və mütləq fərqlər;
- heç bir fərq yoxdur;
- yalnız keyfiyyət;
- kəmiyyət və keyfiyyət;
- yalnız kəmiyyət;

414 14. Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür? 01

- əsas fondlar natural formasını dəyişir;
- istənilən istehsal vasitəsi əsas fonddur;
- əsas fondlar bir istehsal tsiklində tam istehlak olunur;
- əsas fondların minimum dəyəri 500 manatdan çox olmalıdır.
- əsas fondlar özlərinin fiziki və kimyəvi xassələrini istehsal olunan məhsula keçirir;

415 13. İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasındaki keyfiyyət fərqi nədən ibarətdir? 02

- yalnız istehlak dəyərinə malik olub və mübadilə dəyəri olmayan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır
- yalnız mübadilə istehlak dəyərinə malik olub və istehlak dəyəri olmayan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır
- istehsal vasitələri əsas fondlardan genişdir;
- istehlak və mübadilə dəyərinə malik olan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır;
- belə bir fərq yoxdur;

416 12. İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasındaki kəmiyyət fərqi nədən ibarətdir? 02

- əsas fondlar istehsal vasitələrinin tərkibinə aid deyil;
- belə bir fərq yoxdur;
- əsas fondlar istehsal vasitələrindən genişdir;
- istehsal vasitələri əsas fondlardan genişdir;
- istehsal vasitələri əsas fondların tərkibinə aiddir;

417 11. Mövcud uçot qaydasına müvafiq olaraq aşağıdakılardan hansı müəssisənin əsas fondların dəyərinə daxil edilir? 01

- istehsal müəssisələrinin anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri;
- quraşdırmaq üçün verilmiş, quraşdırılması nəzərdə tutulmuş avadanlıqların dəyəri;
- təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri;
- istehsal meydançasında quraşdırılmış maşın və avdanlıqların dəyəri .
- yolda olan və əsaslı tikintinin balansında olan avadanlıqların dəyəri;

418 10. Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- nəqliyyat vasitəsi
- dəzgah
- bina
- məməlat
- qurğu

419 9. Maşınqayırma müəssisələrinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Zavoddaxili su kəmərləri
- Sexdə qurulmuş avadanlıq
- Binalar
- Hazır məhsul, anbarında olan avadanlıq
- Nəqliyyat vasitələri

420 8. Müəssisələrin istehsal əsas fondlarına əmlak vergisi onun hansı dəyərə görə təyin edilir? 01

- İəğv olunma dəyərinə görə;

- bərpa və qalıq dəyərinə görə;
- qalıq dəyərinə görə;
- ilkin dəyərinə görə;
- ilkin və qalıq dəyərinə görə;

421 7. İstehsal əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- qurğu və materiallar
- bina və nəqliyyat vasitələri
- binalar və yanacaq ehtiyatları

422 6. İstehsal əsas fondları nədir?

- yalnız bir istehsal təsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir.
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal təsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

423 5. Avadanlıq parkının yaş strukturu göstəricisini təhlil edilərkən hansı yaş qruplaşmasından istifadə edilmir? 01

- 5 ilə kimi
- 6-10 il
- 11-20 il
- 20-ildə yuxarı
- 1-4 il

424 4. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma müəssisələrinin istehsal əsas fondlarına aiddir? 01

- İstehsalçı müəssisənin, təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında hazır məhsul formasında olan maşın və avadanlıqlar
- quraşdırılmış və istehsal prosesində iştirak etməyən
- quraşdırılma mərhələsində olan maşın və avadanlıqlar
- quraşdırılması nəzərdə tutulan maşın və avadanlıqlar
- yolda olan və əsaslı tikintinin balansında əks etdirilən maşın və avadanlıqlar

425 3. Qeyri-istehsal təyinatlı əsas fondlar maşınqayırma sənayesinin əsas fondlarının neçə faizini təşkil edir? 01

- 25-30%-i
- 10-15%-i
- 35-40%-i
- 60-65%-i
- 65-70%-i

426 2. Maşınqayırma sənayesinin istehsal fondlarının neçə faizi dövriyyə fondların payına düşür? 01

- 60-65%-i
- 35-40%-i
- 25-30%-i
- 65-70%-i
- 45-50%-i

427 1. Maşinqayırma sənayesinin istehsal fondlarının neçə faizi əsas fondların payına düşür? 01

- 40-45%-i
- 60-65%-i
- 70-75%-i
- 45-50%-i
- 50-55%-i

428 67. Maşinqayırma müəssisəsində ilərzində istehsal edilmiş məhsulun həcmi 320 min manat və həmin məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcmi 160 min manatdırsa onda bu müəssisədə material tutumluğu göstəricisi nə qədərdir?

- 2.5
- 1.5
- 1.2
- 0.5
- 2.0

429 66. Maşinqayırma müəssisəsində illik realizə edilmiş məhsulun həcmi 250 min manat və həmin məhsula sərf edilmiş material xərclərinin ümumi həcmi 125 min manatdırsa onda bu müəssisədə material verimi göstəricisi nə qədərdir?

- 2.5
- 1.5
- 1.2
- 2.0
- 0.5

430 65. Dövriyyə vəsaitlərinin optimal həcminin müəyyən edilməsinin hansı metodunda dövriyyə vəsaitlərinin hər bir elementi üzrə onların ehtiyatının həcminin müəyyən edilməsini nəzərdə tutur? 01

- nəzarət metodu
- statistik metod
- dolayı hesablama metodu
- birbaşa hesablama metodu
- inteqral metodu

431 64. Dövriyyə vəsaitlərinin optimal həcminin müəyyən edilməsinin hansı metodunda dövriyyə vəsaitlərinin mövcud normativi əvvəlki dövrlə müqayisədə istehsalın həcminin və dövriyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin planda nəzərdə tutulan dəyişmə tempinə uyğun olaraq yenidən hesablanılır? 01

- nəzarət metodu
- statistik metod
- inteqral metod
- əmsallar metodu
- riyazi metod

432 63. Hansı metodda mövcud əmtəə-material qiymətlilərinin tərkibi təhlil edilir, təhlil nəticəsində istifadə edilməyən və lüzumsuz əmtəə-material ehtiyatları aşkar olunur və onların həcmi dövriyyə vəsaitlərinin həcmindən çıxılır və beləliklə, faktiki ehtiyatlar korrektə (təshih) edilir? 01

- maliyyə metodu
- inteqral metod
- dolayı metod
- analtik metod
- statistik metod

433 62. Maşinqayırma müəssisəsində ay üzrə material sərfiyyatı 18 min manatdır. Materialın ehtiyat norması 8 gündür. Ay üzrə materialın ehtiyat normasını hesablamalı. 02

- 4950 man
- 4500 man
- 4200 man
- 4800 man
- 4000 man

434 61. Maşınqayırma müəssisəsində illik mənfəətin məbləği 600 min manat və material xərclərinin məbləği isə 1200 min manat olarsa onda 1 manatlıq material xərclərindən əldə edilən mənfəət göstəricisi nə qədər olar? 02

- 2.0
- 2.2
- 2.5
- 0.5
- 0.4

435 60. Maşınqayırmada 1 manatlıq material xərclərindən əldə edilən mənfəət göstəricisi necə hesablanır? 02

- müəssisənin əsas fəaliyyətindən əldə edilən mənfəətin məbləği ilə material xərclərinin həcmiňin hasili kimi
- material xərclərinin həcmi ilə müəssisənin əsas fəaliyyətindən əldə edilən mənfəətin məbləğinin fərqi kimi
- material xərclərinin həcmiňin müəssisənin əsas fəaliyyətindən əldə edilən mənfəətin məbləğinə nisbəti kimi
- müəssisənin əsas fəaliyyətindən əldə edilən mənfəətin məbləğinin material xərclərinin həcmiňe nisbəti kimi
- müəssisənin əsas fəaliyyətindən əldə edilən mənfəətin məbləği ilə material xərclərinin həcmiňin fərqi kimi

436 59. Maşınqayırmada dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürəti orta hesabla neçə gün təşkil edir? 01

- 70 gün
- 90 gün
- 80 gün
- 110 gün
- 100 gün

437 58. Dövriyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin artması (azalması) nəticəsində realizasiya planının nisbi yerinə yetirilmə əmsalı necə hesablanır? 03

- məhsulun realizasiyasının faktiki həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin plan həcmiňin hasilinin məhsulun realizasiyasının plan həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin faktiki orta qalığının cəminə nisbəti kimi
- məhsulun realizasiyasının plan həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin faktiki orta qalığının cəminin məhsulun realizasiyasının faktiki həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin plan həcmiňin hasilinə nisbəti kimi
- məhsulun realizasiyasının plan həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin faktiki orta qalığının hasilinin məhsulun realizasiyasının faktiki həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin plan həcmiňin hasilinə nisbəti kimi
- məhsulun realizasiyasının faktiki həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin plan həcmiňin hasilinin məhsulun realizasiyasının plan həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin faktiki orta qalığının hasilinə nisbəti kimi
- məhsulun realizasiyasının faktiki həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin plan həcmiňin cəminin məhsulun realizasiyasının plan həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin faktiki orta qalığının hasilinə nisbəti kimi

438 57. Dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürətinin dəyişməsi nəticəsində satışdan əldə olunan ümumi gəlirin dəyişməsi hesabına əldə edilən əlavə mənfəətin (dəyən ziyanın) həcmi necə hesablanır? 03

- dövriyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin artması (azalması) nəticəsində realizasiya planının nisbi yerinə yetirilmə əmsalının planla müəyyən edilmiş satışdan əldə edilən mənfəətin nəzərdə tutulan həcmiňe nisbəti kimi
- planla müəyyən edilmiş satışdan əldə edilən mənfəətin nəzərdə tutulan həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin artması (azalması) nəticəsində realizasiya planının nisbi yerinə yetirilmə əmsalının cəmi kimi
- planla müəyyən edilmiş satışdan əldə edilən mənfəətin nəzərdə tutulan həcmiňin dövriyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin artması (azalması) nəticəsində realizasiya planının nisbi yerinə yetirilmə əmsalına nisbəti kimi
- planla müəyyən edilmiş satışdan əldə edilən mənfəətin nəzərdə tutulan həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin artması (azalması) nəticəsində realizasiya planının nisbi yerinə yetirilmə əmsalının hasili kimi
- planla müəyyən edilmiş satışdan əldə edilən mənfəətin nəzərdə tutulan həcmi ilə dövriyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin artması (azalması) nəticəsində realizasiya planının nisbi yerinə yetirilmə əmsalının fərqi kimi

439 56. Rüb üzrə material sərfiyyatı 36 min manatdır. Materialın ehtiyat norması 25 gündür. Rüb üzrə materialın ehtiyat normasını hesablamalı. 02

- 15 min man
- 9 min man
- 8 min man
- 10 min man
- 12 min man

440 55. Dövriyyə vəsaitlərinin ayrı-ayrı elementlərinin normativi necə hesablanır? 02

- dövriyyə vəsaitinin normalaşdırılan elementinin dövriyyəsinin həcmi ilə plan dövründəki günlərin sayının fərqiin ehtiyat normasına hasılı kimi E) plan dövründəki günlərin sayının dövriyyə vəsaitinin normalaşdırılan elementinin dövriyyəsinin həcmində nisbətinin ehtiyat normasına hasılı kimi
- plan dövründəki günlərin sayı ilə dövriyyə vəsaitinin normalaşdırılan
- dövriyyə vəsaitinin normalaşdırılan elementinin dövriyyəsinin həcmi ilə plan dövründəki günlərin sayının cəminin ehtiyat normasına hasılı kimi
- dövriyyə vəsaitinin normalaşdırılan elementinin dövriyyəsinin həcminin plan dövründəki günlərin sayına nisbətinin ehtiyat normasına hasılı kimi
- elementinin dövriyyəsinin həcminin fərqiin ehtiyat normasına hasılı kimi

441 54. Aşağıdakılardan hansı dövriyyə vəsaitlərinə tələbin optimal həcminin müəyyən edilməsi metoduna aiddir? 01

- nəzarət metodu
- statistik metod
- dolayı hesablama metodu
- birbaşa hesablama metodu
- intüqral metod

442 53. Aşağıdakılardan hansı dövriyyə vəsaitlərinə tələbin optimal həcminin müəyyən edilməsi metoduna aiddir? 01

- nəzarət metodu
- statistik metod
- integrallı metod
- əmsallar metodu
- riyazi metod

443 52. Aşağıdakılardan hansı dövriyyə vəsaitlərinə tələbin optimal həcminin müəyyən edilməsi metoduna aiddir? 01

- statistik metod
- dolayı metod
- analitik metod
- maliyyə metodu
- integrallı metod

444 51. Maşınqayırma müəssisələrində metaldan integrallı istifadə əmsalı necə hesablanır? 02

- metaldan istifadə əmsalı ilə nisbi metal tutumluğu əmsalının fərqi kimi
- nisbi metal tutumluğu əmsalı ilə metaldan istifadə əmsalının cəmi kimi
- metaldan istifadə əmsalının nisbi metal tutumluğu əmsalına nisbəti kimi
- nisbi metal tutumluğu əmsalının metaldan istifadə əmsalına nisbəti kimi
- nisbi metal tutumluğu əmsalı ilə metaldan istifadə əmsalının hasılı kimi

445 50. Maşınqayırma müəssisələrində metaldan istifadə əmsalı necə hesablanır? 02

- məmulatın qara çəkisinin məmulatın xalis çəkisinə nisbəti kimi
- məmulatın xalis çəkisi ilə məmulatın qara çəkisinin cəmi kimi

- məməlatın xalis çəkisi ilə məməlatın qara çəkisinin hasili kimi
- məməlatın xalis çəkisinin məməlatın qara çəkisinə nisbəti kimi
- məməlatın qara çəkisi ilə məməlatın xalis çəkisinin fərqi kimi

446 49. Maşınqayırma müəssisələrində nisbi metal tutumluğu göstəricisi necə hesablanır? 02

- məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məməlatın xalis çəkisinin cəmi kimi
- məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məməlatın xalis çəkisinin cəmi kimi
- məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məməlatın xalis çəkisinin hasili kimi
- məməlatın xalis çəkisinin məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarına nisbəti kimi
- məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarının məməlatın xalis çəkisinə nisbəti kimi

447 48. Maşınqayırma müəssisələrində nisbi metal tutumluğu göstəricisi necə hesablanır? 02

- məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məməlatın xalis çəkisinin cəmi kimi
- məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məməlatın xalis çəkisinin cəmi kimi
- məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarı ilə məməlatın xalis çəkisinin hasili kimi
- məməlatın xalis çəkisinin məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarına nisbəti kimi
- məməlatın hər bir mühüm parametrlərinin kəmiyyət miqdarının məməlatın xalis çəkisinə nisbəti kimi

448 47. Maşınqayırma müəssisələrində nisbi material tutumluğu göstəricisi necə hesablanır? 02

- məhsulun topdan satış qiymətinin həmin məhsul vahidinin istehsalına sərf edilmiş bütün materialların dəyərinə nisbəti kimi
- ümumi məhsula sərf edilmiş material xərclərinin umumi həcminin realizə edilmiş məhsulun həcminə hasili kimi
- realizə edilmiş məhsulun həcminin həmin məhsula sərf edilmiş material xərclərinin umumi həcminə nisbəti kimi
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilmiş bütün materialların dəyərinin həmin məhsulun topdan satış qiymətinə nisbəti kimi
- realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcminin həmin məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcminə nisbəti kimi

449 46. Maşınqayırma müəssisələrində material tutumluğu göstəricisi necə hesablanır? 02

- umumi məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcminin realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcminə nisbəti
- ümumi məhsula sərf edilmiş material xərclərinin umumi həcminin realizə edilmiş məhsulun həcminə hasili
- realizə edilmiş məhsulun həcminin həmin məhsula sərf edilmiş material xərclərinin umumi həcminə nisbəti
- realizə edilmiş məhsula sərf edilmiş material xərclərinin umumi həcminin həmin məhsulun həcminə nisbəti
- realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcminin həmin məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcminə nisbəti

450 45. Maşınqayırma müəssisələrində material verimi göstəricisi necə hesablanır?

- umumi məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcminin realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcminə nisbəti
- ümumi məhsula sərf edilmiş material xərclərinin umumi həcminin realizə edilmiş məhsulun həcminə hasili
- realizə edilmiş məhsula sərf edilmiş material xərclərinin umumi həcminin həmin məhsulun həcminə nisbəti
- realizə edilmiş məhsulun həcminin həmin məhsula sərf edilmiş material xərclərinin umumi həcminə nisbəti
- realizə edilmiş məhsulun dəyər formasında həcminin həmin məhsula sərf edilmiş materialın kəmiyyət baxımdan həcminə nisbəti

451 44. Maşınqayırma müəssisələrində məhsulun elektrik tutumluğu göstəricisi necə hesablanır?

- sərf edilmiş bütün növ enerjinin həcminin sərf edilmiş elektrik enerjisini həcminə nisbəti kimi
- istehsal edilmiş əmtəəlik məhsulun həcminin sərf edilmiş bütün növ enerjinin həcminə nisbəti kimi
- sərf edilmiş bütün növ enerjinin həcminin istehsal edilmiş əmtəəlik məhsulun həcminə nisbəti kimi
- sərf edilmiş elektrik enerjisini həcminin istehsal edilmiş əmtəəlik məhsulun həcminə nisbəti kimi
- istehsal edilmiş əmtəəlik məhsulun həcminin sərf edilmiş elektrik enerjisini həcminə nisbəti kimi

452 43. Maşınqayırma müəssisələrində xammal və material xərclərinin məhsulun maya dəyərindəki xüsusi çəkisi nə qədər olur?

- 50 faizə qədər;
- 70 faizə qədər;
- 60 faizə qədər;
- 80 faizdən çox.
- 75 faizə qədər;

453 42. Maşınqayırma məhsulu üzrə metal tutumu göstəricisi necə hesablanır?

- istehlak olunmuş material və əmtəəlik (reallaşdırılmış) məhsulun cəmi
- istehlak olunmuş materialın kəmiyyətinin əmtəəlik (reallaşdırılmış) məhsul buraxılışına nisbəti
- istehlak olunmuş metalın kəmiyyətinin əmtəəlik (reallaşdırılmış) məhsul buraxılışına hasili
- istehlak olunmuş metalın kəmiyyətinin əmtəəlik (reallaşdırılmış) məhsul buraxılışına nisbəti
- istehlak olunmuş materialın kəmiyyətinin əmtəəlik (reallaşdırılmış) məhsul buraxılışına hasili

454 41. Milli iqtisadiyyat səviyyəsində metal tutumu göstəricisi necə hesablanır?

- istehlak olunmuş qara metalın həcminin əmtəəlik məhsulun həcmi üzrə istehsalı
- istehlak olunmuş qara metalın həcminin əmtəəlik məhsulun həcminə nisbəti
- natural dəyərdə (tonla) istehlak olunmuş əlvan metalın həcminin milli gəlirə nisbəti
- natural dəyərdə (tonla) istehlak olunmuş qara metalın həcminin milli gəlirə nisbəti
- istehlak olunmuş əlvan metalın həcminin əmtəəlik məhsulun həcminə nisbəti

455 40. Maşınqayırma müəssisələri üzrə metal tutumu göstəricisi necə hesablanır?

- istehlak olunmuş qara metalın həcminin əmtəəlik məhsulun həcminə hasili
- natural dəyərdə (tonla) istehlak olunmuş əlvan metalın həcminin milli gəlirə nisbəti
- natural dəyərdə (tonla) istehlak olunmuş qara metalın həcminin milli gəlirə nisbəti
- istehlak olunmuş qara metalın həcminin əmtəəlik məhsulun həcminə nisbəti
- istehlak olunmuş əlvan metalın həcminin əmtəəlik məhsulun həcminə nisbəti

456 39. Material resusrlarından səmərəli istifadənin nisbi göstəricilərinə aiddir?

- bir manatlıq material xərclərinə düşən gəlir
- metal tutumu
- material verimi
- material xərcləri əmsalı
- material tututmu

457 38. Material resusrlarından səmərəli istifadənin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- material verimi
- bir manatlıq material xərclərinə düşən gəlir
- material tututmu
- metal tutumu
- material xərcləri əmsalı

458 37. Sənayenin digər sahələri ilə müqayisədə maşınqayırmanın dövriyyə vəsaitlərinin quruluşu nə ilə fərqlənir?

- istehsal ehtiyatlarının və bitməmiş istehsalın daha aşağı xüsusi çəkisinin olması
- istehsal ehtiyatlarının çox, bitməmiş istehsalın isə xüsusi çəkisinin az olması
- gələcək dövrün xərclərinin yüksək xüsusi çəkisi
- istehsal ehtiyatlarının az, bitməmiş istehsalın isə xüsusi çəkisinin çox olması
- istehsal ehtiyatlarının və bitməmiş istehsalın daha yüksək xüsusi çəkisinin olması

459 36. Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil? 02

- məhsulun maya dəyərindən.
- istehsal olunan məhsulun həcmindən;

- istehsal tsiklinin uzunluğundan;
- reallaşdırılmış məhsulun həcmindən;
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən;

460 35. Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır? 02

- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcminin cəmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcminin hasilindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi;

461 34. Sənaye müəssisələrində il ərzində dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi necə hesablanır? 02

- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırlanma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırlanma səviyyəsi göstəricilərinin cəmi kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırlanma səviyyəsi göstəricilərinin cəmi kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırlanma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi;
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırlanma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi

462 33. Bitməmiş istehsala aşağıdakılardan hansı aidir?

- hazır məhsulun dəyəri;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunəsinin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
- istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri
- əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər;

463 32. Hansı göstəricilər dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı və fondverimi göstəriciləri.
- növbəlilik əmsali;
- fondverimi və fondtutumu göstəriciləri;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə və yüklenmə əmsali;
- dövriyyə vəsaitlərinin məhsuldarlığı və ehtiyatı göstəriciləri;

464 31. Tədavül fondlarına daxildir:

- istehsal ehtiyatları.
- hazır məhsul;
- bitməmiş istehsal;
- maşın və avadanlıqlar;
- gələcək dövrün xərcləri;

465 30. Gələcək dövrün xərclərinə daxildir:

- hazırkı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
- hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
- hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər;
- hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;

- gələcəkdə çəkilmiş, lakin hazırkı dövrдə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;

466 29. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar
- köməkçi materiallar
- xammal, əsas material və satın alınmış yarımfabrikatlar
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- tara və tara materialları

467 28. Aşağıdakılardan hansı tədavül fondlarına aid deyil?

- debitor borcları
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- anbardakı hazır məhsul
- az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- pul vəsaitləri

468 27. Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- perspektiv və müfəssəl normalar
- müfəssəl və fərdi normalar
- fərdi və qrup normaları
- fərdi və kütləvi normalar
- kütləvi və iriləşdirilmiş normalar

469 26. Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər

470 25. Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- istehsal ehtiyatları;
- gələcək dövrün xərcləri;
- bitməmiş ehtiyatlar;
- pul vəsaitləri.
- hazır məhsul;

471 24. Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texniki-təşkilati itkilər
- xalis məsrəf
- texnoloji itkilər
- təchizat itkiləri
- texnoloji tullantılar

472 23. Maşınqayırmada tədavül fondlarının normalaşdırılan ünsürü

- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsulun həcmi
- debitor borcları;
- pul vəsaitləri;
- anbardakı hazır məhsul;
- hesablaşmaldakı pul vəsaitləri;

473 22. Maşınqayırmada materialdan istifadə göstəricisi

- əsas və köməkçi istehsallarda istifadə olunan materialların kəmiyyət nisbəti
- məhsulun material tutumu;
- «ilkin xammaldan hazır məhsul çıxımı»;
- materialdan alınan xalis çəkinin həcmi;
- materialı emal edən avadanlığın faydalı iş əmsali;

474 21. Məsrəf norması nədir?

- təşkilati tullantılarla sərf edilmiş faydalı hissəsinin cəmidir
- materialdan məhsul istehsalına sərf edilən faydalı (xalis) hissədir
- məhsul istehsalına materialdan maksimum məsrəfdır
- məhsul vahidinin istehsalına materialdan istifadənin minimum həddidir
- məhsul vahidinə sərf olunan faydalı hissə ilə texnologci tullantının jəmidir

475 20. Dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəsini hansı göstəricilər xarakterizə edir?

- dövriyyə vəsaitlərinin mütləq və nisbi buraxılışı
- dövretmə əmsalı, yüksənmə əmsalı, dövrün sürəti
- dövretmə əmsalı, dövrün uzunluğu, növbəlilik əmsalı
- dövretmə əmsalı, yüksənmə əmsalı, bir dövrün uzunluğu
- materialtutumu və metal tutumu

476 19. Normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinə hansılar aid deyil?

- anbardakı hazır məhsul
- bitməmiş istehsal
- istehsal ehtiyatları
- göstərilənlərdən heç biri
- gələcək dövrün xərcləri

477 18. Normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinə hansılar aid deyil?

- gələcək dövrün xərcləri
- istehsal ehtiyatları
- anbardakı hazır məhsul
- yüksənmiş məhsul
- bitməmiş istehsal

478 17. Normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinə hansılar aiddir?

- pul vəsaitləri
- hesablardakı vəsaitlər
- debitor borcları
- göstərilənlərdən heç biri
- yola salınmış haqqı ödənilməmiş məhsul

479 16. Normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinə hansılar aiddir?

- pul vəsaitləri
- debitor borcları
- yüksənmiş məhsul
- anbardakı hazır məhsul
- hesablardakı vəsaitlər

480 15. Maşınqayırma və metal emalında tədavül fondları ümumi dövriyyə vəsaitlərinin neçə faizini təşkil edir?

- təqribən 90%

- təqribən 75%
- təqribən 30%
- təqribən 15%
- təqribən 80%

481 14. Maşınqayırma üçün əsas xammal təchizatçısı hansı sahədir?

- neft emalı sənayesi
- neft hasili sənayesi
- kimya sənayesi
- qara və əlvan metallurgiya
- elektroenergetika

482 13. Öz istehsali olan yarımfabrikatlar aiddir:

- bitməmiş istehsala
- əsas materiallara
- gələcək dövrün xərclərinə
- istehsal ehtiyatlarına
- köməkçi materiallara

483 12. Alınmış yarımfabrikatlar aiddir:

- köməkçi materiallara
- gələcək dövrün xərclərinə
- bitməmiş istehsala
- istehsal ehtiyatlarına
- əsas materiallara

484 11. Az qiymətli tez köhnələn əşyalar aiddir:

- köməkçi materiallara
- gələcək dövrün xərclərinə
- bitməmiş istehsala
- istehsal ehtiyatlarına
- əsas materiallara

485 10. Dövriyyə vəsaitlərinin ümumi həcmində maşınqayırma və metal emalı sənayesinin dövriyyə vəsaitlərinin xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- təqribən 90%
- təqribən 75%
- təqribən 30%
- təqribən 80%
- təqribən 15%

486 9. Maşınqayırma sənayesində istehsal fondlarının ümumi həcmində dövriyyə fondlarının xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- 20-25%
- 45-50%
- 60-65%
- 35-40%
- 70-80%

487 8. Maddi resursların təfsilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır? 01

- perspektiv və müfəssəl normalar
- müfəssəl və qrup normaları

- iriləşdirilmiş və kütləvi normalar
- iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar
- qrup və iriləşdirilmiş normalar

488 7. Sənaye müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir? 01

- 25;
- 15;
- 20;
- 5.0
- 10;

489 6. Sənaye müəssisənin dövriyyə vəsaitləri nədir? 01

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- müəssisənin öz pul vəsaitinin fasiləsiz dövranını təmin etmək məqsadılıq dövriyyə və tədavül fondlarının yanmasına avans edilmiş pul vəsaitinin məcmusudur.
- müəssisənin dövriyyə fondları və tədavül fondlarının hasılıdır;

490 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- gələcək dövrün xərcləri və btürütü qurğular
- dövrüyyə fondları və əsas fondlar
- dövriyyə fondları və tədavül fondları
- istehsal ehtiyatları və qurğuları

491 Hansı sənaye sahəsində əsas material məhsulun substansiyasına daxil olarkən özünün fiziki və kimyəvi xassələrini saxlaya bilmir?

- elektroenergetika
- əlvan metallurgiya
- yüngül sənaye
- kimya sənayesi
- maşınqayırma

492 Dövriyyə vəsaitlərinin strukturunda hansı ünsür ən yüksək paya malikdir?

- gələcək dövrün xərcləri
- tədavül fondları
- istehsal ehtiyatları
- özünün istehsalı olan yarımfabrikatlar

493 Dövriyyə fondlarının tərkib ünsürləri hansılardır?

- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- pul vəsaitləri, azqiymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları

494 Maşınqayırma müəssisələrinin dövriyyə fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tıklında iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar
- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- yalnız bir istehsal tıklında iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır

495 84. Əsas fəhlələrə xidmət edən köməkçi fəhlələrin əmək haqqlarının təşkilində tətbiq edilir? 03

- akkord
- mütərəqqi işəmuzd
- mükafatlı işəmuzd
- dolayı işəmuzd
- birbaşa işəmuzd

496 83. Aşağıdakı ödəniş sistemlərində hansı qısa müddət ərzində əmək məhsuldarlığını artırmaq məqsədilə tətbiq edilir? 03

- akkord
- mükafatlı işəmuzd
- birbaşa işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd
- dolayı işəmuzd

497 82. Maşınqayırma müəssisələrində illik əmək məhsuldarlığı necə hesablanır? 03

- istehsal edilmiş məhsulun həcminin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

498 81. Maşınqayırma müəssisələrində rüblük əmək məhsuldarlığı necə hesablanır? 03

- istehsal edilmiş məhsulun həcminin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

499 80. Maşınqayırma müəssisələrində aylıq əmək məhsuldarlığı necə hesablanır? 03

- istehsal edilmiş məhsulun həcminin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

500 79. Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyyətlərinin istehsala tətbiqi;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə yeni texnologici proseslərin işlənməsi və tətbiqi;

501 78. Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövjud avadanlıqların modernləşdirilməsi;
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasılısızlık, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəjəsinin yüksəldilməsi;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövjud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması;

502 77. Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasılısızlık, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəjəsinin yüksəldilməsi;
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövjud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

503 76. Əmək məhsuldarlığının hesablanmasında istifadə olunan mötəbər həcm göstərici hansıdır?

- şərti təmiz məhsul.
- ümumi məhsul;
- əmtəlik məhsul;
- əlavə edilmiş dəyər;
- realizə olunmuş məhsul;

504 75. Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
- işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi

505 74. Maşınqayırma müəssisələrində əmək haqqının müəyyən edilməsində hası prinsipdən istifadə edilmir? 02

- dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş minimal əmək haqqının həcminin nəzərə alınması;
- əmək haqqının əməyin kəmiyyət və keyfiyyətindən asılı olaraq müəyyənləşdirilməsi;
- əməyin dövlət və firmadaxili təminatının köməyi ilə işçilərin sosial müdafiəsinə nail olunması;
- əmək haqqının işçilərin ixtisas səviyyəsindən və əmək şəraitindən asılı olaraq differensiallaşdırılmaması;
- əmək məhsuldarlığının artım tempinin orta əmək haqqının artım tempinən yüksək olması;

506 73. Aylıq vaxta muzd əmək haqqı sistemində fəhlənin əmək haqqı necə müəyyən edilir? 03

- fəhlənin aylıq maaşı ilə həmin fəhlənin tarif əmsalının hasili kimi
- fəhlənin saatlıq tarif maaşı ilə fəhlənin işlədiyi saatların miqdarının hasili kimi
- aydakı iş günlərinin sayının ay ərzində fəhlənin işlədiyi iş günlərinin faktiki sayına nisbəti ilə fəhlənin aylıq maaşının hasili kimi
- ay ərzində fəhlənin işlədiyi iş günlərinin faktiki sayının aydakı iş günlərinin sayına nisbəti ilə fəhlənin aylıq maaşının hasili kimi
- ay ərzində fəhlənin işlədiyi iş günlərinin faktiki sayının aydakı iş günlərinin sayına nisbəti ilə fəhlənin aylıq maaşının cəmi kimi

507 72. Saatlıq vaxta muzd əmək haqqı sistemində fəhlənin əmək haqqı necə müəyyəyən edilir? 02

- fəhlənin aylıq maaşının tarif qiymətinə nisbəti kimi
- fəhlənin aylıq maaşı ilə həmin fəhlənin tarif əmsalının hasili kimi
- fəhlənin aylıq maaşının həmin fəhlənin tarif əmsalına nisbəti kimi
- fəhlənin saatlıq tarif maaşı ilə fəhlənin işlədiyi saatların miqdarının hasili kimi
- ay ərzində fəhlənin işlədiyi iş günlərinin faktiki sayının aydakı iş günlərinin sayına nisbəti ilə fəhlənin aylıq maaşının hasili kimi

508 71. Fərz edək ki, maşınqayırma müəssisəsində 1 saatlıq tarif dərəcəsi 2 man təşkil edən dəzgahçı 8 saatlıq iş rejimi ilə ay ərzində 22 iş günü işləmişdir. Dəzgahçının vaxtamuzd əmək haqqını hesablayın. 02

- 200 man
- 300 man
- 256 man
- 352 man
- 350 man

509 70. Vaxta muzd əmək haqqı necə hesablanır? 02

- tarif qiyməti ilə istehsal edilən məhsulun həcminin hasili kimi
- istehsal edilən məhsulun həcminin işçilərin tarif qiymətinə nisbəti kimi
- istehsal edilən məhsulun həcminin işçilərin tarif əmsalına nisbəti kimi
- tarif dərəcəsi ilə faktiki işlənmiş iş vaxtının hasili kimi
- faktiki işlənmiş iş vaxtının tarif dərəcəsinə nisbəti kimi

510 69. Fərz edək ki, maşınqayırma müəssisəsində vahid məmulatın emaledilmə norması 50 dəq, saatlıq tarif maaşı 3 man və ay ərzində 200 detal istehsal edən işçinin işəmuzd əmək haqqını hesablamaq lazımdır. 02

- 520 man
- 450 man
- 430 man
- 500 man
- 400 man

511 68. İşəmuzd tarif qiymətləri əsasında hər bir məhsul vahidi üzrə əmək haqqı necə hesablanır? 02

- istehsal edilən məhsulun həcmi ilə işçilərin tarif əmsalının hasili kimi
- istehsal edilən məhsulun həcminin işəmuzd tarif qiymətinə nisbəti kimi
- işəmuzd tarif qiymətinin istehsal edilən məhsulun həcmində nisbəti kimi
- işəmuzd tarif qiyməti ilə istehsal edilən məhsulun həcminin hasili kimi
- istehsal edilən məhsulun həcminin işçilərin tarif əmsalına nisbəti kimi

512 67. Maşınqayırma müəssisələrində əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi istiqamətlərinə aid deyil? 02

- iş yerlərinin təşkilinin və onlara xidmətin yaxşılaşdırılması;
- kadrlarının və onların ixtisasının artırılmasının yaxşılaşdırılması;
- əmək bölgüsü və kooperasiyası formalarının optimallaşdırılması;
- əmək bölgüsü və korporasiyası formalarının optimallaşdırılması;
- əməyin normalaşdırılmasının mütərəqqi metodlarının tətbiq edilməsi;

513 66. Faktiki əmək tutumu nədir? 01

- müəyyəyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normalarının cəmidir
- müəyyəyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin müəyyəyən bir əməliyyatı üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır
- müəyyəyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır
- mövcud şəraitdə bir məmulatın hazırlanmasına iş vaxtı sərfinin faktiki həcmidir

- bir məhsulun hazırlanmasına planda nəzərdə tutulan iş vaxtı sərfinin həcmidir

514 65. Plan əmək tutumu nədir? 01

- mövcud şəraitdə bir məmulatın hazırlanmasına iş vaxtı sərfinin faktiki həcmidir
- müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin müəyyən bir əməliyyatı üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır
- müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır
- bir məhsulun hazırlanmasına planda nəzərdə tutulan iş vaxtı sərfinin həcmidir
- müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normalarının cəmidir

515 64. Normativ əmək tutumu nədir? 01

- mövcud şəraitdə bir məmulatın hazırlanmasına iş vaxtı sərfinin faktiki həcmidir
- müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin müəyyən bir əməliyyatı üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsaslandırılmış vaxt normasıdır
- müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsasandrılmış vaxt normasıdır
- müəyyən bir məmulatın hazırlanmasının texnoloji prosesinin bütün əməliyyatları üzrə qüvvədə olan texniki cəhətdən əsasandrılmış vaxt normalarının cəmidir
- bir məhsulun hazırlanmasına planda nəzərdə tutulan iş vaxtı sərfinin həcmidir

516 63. Hansı əmək tutumu bütün kareqoriyadan olan sənaye-istehsal heyətinin əmək məsrəflərinin məcmusu kimi çıxış edir? 01

- texnoloji əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- tam əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

517 62. Hansı əmək tutumu göstəricisi rəhbərliyin və mütəxəssislərin əmək məsrəflərini göstərir? 01

- mexaniki əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu

518 61. Hansı əmək tutumu göstəricisi köməkçi fəhlələrin bütün əmək xərclərini ifadə edir? 01

- tam əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

519 60. Hansı əmək tutumu texnoloji əmək tutumu ilə xidmətin əmək tutumumun cəminə bərabərdir? 01

- tam əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

520 59. Hansı əmək tutumu həm əsas, həm də köməkçi fəhlələrin bütün əmək məsrəflərini əks etdirir? 01

- mexaniki əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu

- texnoloji əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

521 58. Hansı əmək tutumu göstəricisi əsas fəhlələrin bütün əmək məsrəflərini özündə əks etdirir? 01

- tam əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- texnoloji əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

522 57. Maşınqayırma müəssisələrində hansı əmək tutumu göstəricisindən istifadə edilmir? 01

- texnoloji əmək tutumu
- xidmət əmək tutumu
- İstehsal əmək tutumu
- mexaniki əmək tutumu
- idarəetmə əmək tutumu

523 56. Tarif sisteminin hansı elementində əmək haqqının ölçüsü vaxt vahidi ərzində (saat, gün, ay) müəyyənləşir?

- əmək haqqının əmsallarında
- tarif-ixtisas kitabçasında
- tarif cədvəlində
- tarif maaşında
- tarif dərəcəsində

524 55. Tarif sisteminin hansı elementində müxtəlif ixtisas səviyyəsinə malik fəhlələrin əmək haqlarının ödənişindəki nisbət əks olunur?

- əmək haqqının əmsallarında
- tarif maaşında
- tarif-ixtisas kitabçasında
- tarif cədvəlində
- tarif dərəcəsində

525 54. Tarif sisteminin hansı elementində işin mürəkkəblik və dəqiqliyindən asılı olaraq bütün işlər xarakterizə olunub sistemləşdirilir?

- tarif dərəcəsində
- tarif cədvəlində
- tarif-ixtisas kitabçasında
- əmək haqqının əmsallarında
- tarif maaşında

526 53. Maşınqayırma müəssisələrində əmək tutumu necə hesablanır? 02

- istehsal edilmiş məhsulun həcminin idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcmində nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

527 52. Maşınqayırma müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır? 02

- istehsal edilmiş məhsulun həcminin idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;

- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcmində nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcminin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

528 51. Əməyin ödənişinin işəmuzd forması olan akkord işəmuzd əmək haqqı sistemində: 02

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır;
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdardan birbaşa asılı olur;

529 50. Əməyin ödənişinin işəmuzd forması olan mükafatlı işəmuzd əmək haqqı sistemində: 02

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdardan birbaşa asılı olur;
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır;

530 49. Əməyin ödənişinin işəmuzd forması olan mütərəqqi işəmuzd əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdardan birbaşa asılı olur;
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır;

531 48. Əməyin ödənişinin işəmuzd forması olan dolayı işəmuzd əmək haqqı sistemində: 02

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdardan birbaşa asılı olur;
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır;

532 47. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən amillərə aid deyil? 02

- İstehsal heyəti ilə əlaqədar amillər;
- Əmək bazarında mövcud olan konyunktura;
- İşin xarakteri ilə əlaqədar amillər;
- Müəssisənin istehsal quruluşu ilə əlaqədar olan amillər;
- Dövlətin sosial siyasəti, müəyyən edilmiş sosial normativlər;

533 46. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “Dövlətin sosial siyasəti, müəyyən edilmiş sosial normativlər” adlanan amillər qrupuna aiddir? 02

- işə qəbulun miqyası və müddəti;
- həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkkilliyi;
- mülkiyyət mənsubiyəti;
- minimum əmək haqqı və minimum istehlak dərəcəsi.
- işə qəbulun miqyası və müddəti;

534 45. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “Əmək bazarında mövcud olan konyunktura” adlanan amillər qrupuna aiddir? 02

- əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi;
- həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkkilliyi;
- tələb edilən iş təcrübəsi və vərdişlər;
- ölkədə işsizliyin səviyyəsi;
- işə qəbulun miqyası və müddəti;

535 44. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “Müəssisə ilə bağlı” amillərə aid deyil? 02

- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi;
- həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkkilliyi;
- müəssisənin gəlirliyi;
- işə qəbulun miqyası və müddəti;
- mülkiyyət mənsubiyəti;

536 43. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “İşin xarakteri ilə əlaqədar” amillərə aid deyil? 02

- tələb edilən iş təcrübəsi və vərdişlər;
- əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi;
- əmək şəraiti;
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi.
- işin icrası üçün məsuliyyətin səviyyəsi;

537 42. Maşınqayırma müəssisələrində tarif cədvəlinin diapozonu necə hesablanır? 02

- I dərəcənin tarif maaşının ən yüksək dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- ən yüksək dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının cəmi kimi;
- ən yüksək dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına hasili kimi;
- ən yüksək dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- ən yüksək dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının fərqi kimi;

538 41. Maşınqayırma müəssisələrində tarif əmsalı necə hesablanır? 02

- I dərəcənin tarif maaşının hər bir dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının cəmi kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına hasili kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının fərqi kimi;

539 40. Maşınqayırma müəssisələrində seçmə əmsalı necə müəyyən olunur? 02

- işləmək arzusunda olanların sayının işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayına nisbəti kimi;
- işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayı ilə işləmək arzusunda olanların sayının cəmi kimi;
- işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayı ilə işləmək arzusunda olanların sayına hasili kimi;
- işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayı ilə işləmək arzusunda olanların sayına nisbəti kimi;
- işləmək arzusunda olanların sayıdan işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayıının çıxılması ilə;

540 39. Maşınqayırma müəssisələrində işçilərin plan sayını necə hesablayırlar? 02

- plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının bazis ilindəki işçilərin sayına nisbəti kimi;
- bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının cəmi kimi;
- bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalına nisbəti kimi;
- bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının hasili kimi;
- bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının fərqi kimi;

541 37. Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır? 02

- bir məməlatın istehsalına vaxt normasını istehsal programı üzrə məməlatların sayına vururlar;
- bir məməlatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür;
- bir məməlatın istehsalına vaxt normasını, istehsal programı üzrə məməlatların sayıni 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar;
- bir məməlatın istehsalına vaxt normasını istehsal programı üzrə məməlatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür;
- istehsal programı üzrə məməlatların sayıni 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür;

542 36. Aşağılıkilardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- mükafatlı işəmuzd
- dolayı işəmuzd
- birbaşa işəmuzd
- sadələşdirilmiş işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd

543 35. Əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- dəyər göstəriciləri.
- şərti-natural göstəricilər;
- natural göstəricilər;
- texnolojilik göstəriciləri;
- əmək göstəriciləri;

544 34. Əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- birbaşa vaxtamuzd;
- mütərəqqi vaxtamuzd;
- dolayı vaxtamuzd;
- mükafatlı vaxtamuzd.
- akord sistemi;

545 33. Əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- mükafatlı işəmuzd.
- mütərəqqi işəmuzd;
- dolayı işəmuzd;
- intensiv işəmuzd;
- birbaşa işəmuzd;

546 32. Əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi;
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratınə qoyulan tələblər;
- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı;
- tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı;
- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;

547 31. Əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- işin xarakteri;
- dövlətin sosial siyaseti;
- əmək bazarının konyukturası;
- müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı;
- fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri;

548 30. Əmək haqqı nədir?

- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir;
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait;
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;
- işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;
- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar;

549 29. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- müəssisədə inzibati idarə heyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması;
- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati;
- analitik, statistik, eksperimental, qarışiq;
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldırılması;
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışiq;

550 28. Əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri;
- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı.
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək;

551 26. Əmək məhsuldarlığının formaları.

- fərdi və kollektiv
- şəxsi və ictimai
- müəssisə, sahə və sənaye
- fərdi və ictimai
- fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai

552 25. Əmək məhsuldarlığı nədir?

- müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
- bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göətəricidir
- istehsal heyyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir
- istehsal heyyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir
- konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir

553 24. Maşınqayırma müəssisələrində kadrların idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- əməyin stimullaşdırılması
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- işçilərin işə qəbul olunması

554 23. Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə
- heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

555 22. İstehsala hazırlığa texniki xidmət funksiyasını həyata keçirən işçilər:

- şagirdlər
- fəhlələr
- mühəndis-texniki işçilər

- qulluqçular
- kiçik xidmətedici heyət

556 21. İstehsalın idarə edilməsi və texniki rəhbərlik funksiyasını həyata keçirən işçilər:

- şagirdlər
- qulluqçular
- fəhlələr
- mühəndis-texniki işçilər
- kiçik xidmətedici heyət

557 20. İstehsal prosesini bilavasitə həyata keçirənlər:

- şagirdlər
- qulluqçular
- mühəndis-texniki işçilər
- fəhlələr
- kiçik xidmətedici heyət

558 19. Qeyri-sənaye heyətin tərkibinə aiddirlər:

- bütün növ mühafizə xidməti işçiləri
- elmi-texniki, layihə, konstruktur və texnoloji təşkilat və bölmələrin işçiləri
- əsas, köməkçi, xidmətedici və yardımçı sexlərin işçiləri
- sosial-mədəni və məişət qurumlarında çalışan işçilər
- idarəetmə aparatının işçiləri

559 18. Sənaye-istehsal heyətin tərkibinə daxil deyil:

- bütün növ mühafizə xidməti işçiləri
- elmi-texniki, layihə, konstruktur və texnoloji təşkilat və bölmələrin işçiləri
- əsas, köməkçi, xidmətedici və yardımçı sexlərin işçiləri
- sosial-mədəni və məişət qurumlarında çalışan işçilər
- idarəetmə aparatının işçiləri

560 17. İxtisaslı əsas fəhlələrə aid deyil:

- dəzgahçılar
- tənzimləyicilər
- sazlayıcılar
- alətçilər
- çilingərlər

561 16. Maşınqayırma müəssisələrində köməkçi fəhlələrə aiddir:

- dəzgahçılar
- tənzimləyicilər
- sazlayıcılar
- alətçilər
- çilingərlər

562 15. Maşınqayırma müəssisələrində köməkçi fəhlələrə aid deyil:

- fəhlə operatorları
- alətçilər
- elektro mantyorları
- dəzgahçılar
- təmir çilingər

563 14. İxtisaslı əsas fəhlələrə aiddir:

- fəhlə operatorlar
- alətçilər
- elektro məntyorlar
- dəzgahçılar
- təmir çilingər

564 13. Maşınqayırma müəssisələrində əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin sosial amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir? 01

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasılısizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyyətlərinin istehsala tətbiqi;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- ictimai və dövlət quruluşunun xarakteri;
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əl-verişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

565 12. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin sosial amillərinə aid deyil? 01

- işçilərin mənəvi stimullaşdırma dərəjə və səviyyələri;
- sosial nikbinlik və gələjəyə inam;
- ictimai və dövlət quruluşunun xarakteri;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi;
- kadrların mədəni-texniki və mənəvi-siyasi səviyyələri;

566 11. Maşınqayırma müəssisələrində əməyin normalaşdırılmasında hansı normalardan istifadə olunmur? 01

- vaxt norması;
- xidmət norması;
- istehsal norması;
- sürət norması;
- say norması;

567 10. Sənaye-istehsal heyətinin idarə edilməsində əsas məqsəd nədir? 01

- kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;
- əmək haqqı yüksəldilsin;
- investisiya cazibədarlığını artırmaq;
- stabil əmək kollektivi formalasdırmaq;
- əsas fondların sıradan çıxma əmsalını artırmaq;

568 9. Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölündürülər? 01

- 5;
- 2;
- 3;
- 4;
- 6;

569 8. Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölündürülər? 01

- 6;
- 3;
- 2;
- 4;

5;

570 7. Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələrə aid deyil? 01

- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr;
- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;
- hazır məhsulun daşınması ilə məşğul olan fəhlələr;
- texnoloji prosesdə iştirak edən fəhlələr;
- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;

571 6. Aşağıdakılardan hansı əsas fəhlələrə aiddir? 01

- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;
- təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr;
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr;
- texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə hazır məhsula çevirən fəhlələr;
- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;

572 5. Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- material tutumuna görə;
- hazırlanmış məmulatın sayına görə
- təqvim vaxtına görə
- faktiki iş vaxtına görə
- göstərilən xidmətin həcmindən görə

573 4. Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- köməkçi fəhlələr
- mütəxəsislər
- əsas fəhlələr
- mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- mənzi-kommunal təsərrüfatının işçiləri

574 3. İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- əmək predmetini emal edənlər;
- müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər;
- təmir işini həyata keçirənlər.
- xammal və hazır məhsulu nəql edənlər;
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər;

575 2. Maşinqayırma müəssisələrində fəhlələr ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölündürülər?

- 6;
- 3;
- 4;
- 2;
- 5;

576 1. Maşinqayırma müəssisələrində istehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalara bölündürülər?

- sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular;
- fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri;
- baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri;
- mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları.
- menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar;

577 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından;
- əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən;
- fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən;
- qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından.
- işçilərin sayı və vaxt fondundan;

578 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “S” qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 5 fai-zi.
- 45-50 fai-zi;
- 30 fai-zi;
- 55 fai-zi;
- 75-80 fai-zi;

579 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “S” qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayja neçə faizi aid olunur?

- 80-85 fai-zi.
- 70-75 fai-zi;
- 60-65 fai-zi;
- 40-45 fai-zi;
- 25-30 fai-zi;

580 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “B” qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 75 fai-zi.
- 20 fai-zi;
- 80 fai-zi;
- 65 fai-zi;
- 35 fai-zi;

581 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “B” qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- 23 fai-zi;
- fai-zi;
- 15 fai-zi.
- 7 fai-zi;
- 45 fai-zi;

582 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “A” qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 15-20 fai-zi;
- 70-80 faizi.
- 5 - 10 fai-zi;
- 40-55 fai-zi;
- 25-30 fai-zi;

583 20.Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının II mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir? 02

- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- müəyyən parametrlərin görə məhsul göndərənlərdən ən əlverişlisinin seçilməsi.
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işləniləb hazırlanması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal programına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;

584 Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- sifarişlər zənbilinə (istehsal programına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması.
- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işləniləb hazırlanması;
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışqların aparılması və kontraktın bağlanması;

585 Sənaye müəssisəsində mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- iki məhsulgöndərmə (alma) arasındaki vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə.
- xammal və materialın istehsalı və ya tədarükün mövsümi olması ilə əlaqədar;
- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə;
- istehsal prosesinin fasılısızlığı ilə əlaqədar;
- müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırlığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasılısızlığını təmin etmək məqsədilə;

586 Sənaye müəssisəsinin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranır?

- avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə;
- əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda;
- müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda.
- avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə;
- müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləşdirilməsi) zəruriliyi yarandıqda;

587 Nümunəvi təmsilçiyyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- nümunəvi təmsilçinin material məsrfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmində vurulur;
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrfi normasına nisbəti kimi;
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur;

- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmini oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici jəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur.

588 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur;
- oxşar məmulatın (hissənin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalin hasilinə vurulur;
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur;
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmini oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;

589 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcmində nisbəti kimi;
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi;
- hissənin (detalın) istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur;
- hissənin (detalın) istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur;
- hissənin (detalın) istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcminin həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi;

590 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt intervalına nisbəti kimi;
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt intervalına vurulur;
- iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt intervalı istehsal programına vurulur;
- orta günlük material məsrəfi norması istehsal programına vurulur;
- iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi;

591 Sənaye müəssisəsində istehsal programının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakılardan istifadə edilmir?

- növbələrin sayı (növbəlilik əmsali);
- avadanlığın keyfiyyət götəricisi (etibarlıq götəricisi);
- iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması;
- plan ili üçün görüləcək işin həcmi;
- avadanlıqlardan istifadə əmsali;

592 8. Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının V mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir? 02

- müəyyən parametrlərinə görə məhsul göndərənlərdən ən əlverişlisinin seçilməsi;
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal programına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən ediləməsi;
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilər hazırlanması;
- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;

593 7.Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının IV mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir? 02

- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- müəyyən parametrlərinə görə məhsul göndərənlərdən ən əlverişlisinin seçilməsi.
- sifarişlər zənbilinə (istehsal programına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işləniləb hazırlanması;

594 6. Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının III mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir? 02

- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işləniləb hazırlanması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal programına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- firma və müəssisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.

595 5. Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının I mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir? 01

- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işləniləb hazırlanması;
- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- firma və müəssisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.
- sifarişlər zənbilinə (istehsal programına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;

596 Sənaye müəssisələrinin maddi-texniki təminat işi başlangıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- 7;
- 8;
- 5;
- 4;
- 3;

597 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi;
- material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdirilmiş hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi;
- müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək;
- material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanılması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi;
- səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması;

598 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək;
- müəssisənin əmək resurslarına olan təlabatının təmin edilməsi;
- material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birqərarda, tam və vaxtında təmin etmək;
- məhsulgöndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələrini qurmaq;
- maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək;

599 Maddi-texniki təminat nədir?

- müəssisədə inwestisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmidə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir;

- müəssisədə istehsalın material resurslar və texniki vasitələrlə təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisəni zəruri həcmidə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir;

600 61. Aşağıdakı hansı xərc elementi sənayenin topdansatış qiymətinə aid deyil? 01

- məhsulun maya dəyəri;
- təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;
- müəssisənin topdansatış qiymətinə görə əlavə dəyər vergisi;
- ticarət təşkilatlarının əlavəsi;
- təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;

601 60. Aşağıdakı hansı xərc elementi müəssisənin topdansatış qiymətinə aiddir? 01

- ticarət təşkilatlarının əlavəsi;
- təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;
- müəssisənin topdansatış qiymətinə görə əlavə dəyər vergisi;
- məhsulun maya dəyəri;
- təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;

602 42. Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər əsas xərclər, istehsala xidmət və istehsalın idarə olunması xərcləri kimi qruplaşdırılır? 01

- müəssisənin işindən asillliğina görə.
- mənfəətin bölgüsüna təsirinə görə;
- məhsul vahidinin maya dəyərinə aid olunma qaydasına görə;
- istehsal prosesindəki iştirakına görə;
- xərclərin həcminin məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;

603 41. Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər kimi qruplaşdırılır? 01

- xərclərin həcminin məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;
- istehsal prosesindəki iştirakına görə;
- məhsul vahidinin maya dəyərinə aid olunma qaydasına görə;
- müəssisənin işindən asillliğina görə.
- mənfəətin bölgüsüna təsirinə görə;

604 40. Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər mütənasib və qeyri-mütənasib xərclər kimi qruplaşdırılır? 01

- müəssisənin işindən asillliğina görə.
- mənfəətin bölgüsüna təsirinə görə;
- məhsul vahidinin maya dəyərinə aid olunma qaydasına görə;
- xərclərin həcminin məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;
- istehsal prosesindəki iştirakına görə;

605 39. Sənayenin fond tutumlu sahələrində maya dəyərinin aşağı salınmasında aşağıdakı istiqamətlərin hasından istifadə olunmur? 01

- texnoloji və digər avadanlıqların maksimum yüklənməsi.
- növbə boyu boşdayanmaları azaltmaq;
- növbədaxili boşdayanmaları azaltmaq;
- işçilərin sayının azaldılması;
- istehsal güclərindən istifadənin yaxşılaşdırılması;

606 Realizə olunmuş məhsulun maya dəyəri məhsulun tam maya dəyərindən nə ilə fərqlənir? 01

- fərq yoxdur;
- realizə olunmuş məhsulun maya dəyərinə amortizasiya xərcləri daxil edilmir;
- realizə olunmuş məhsulun maya dəyərinə tədavül xərcləri daxil edilmir;
- realizə olunmuş məhsulun maya dəyəri məhsulun tam maya dəyərindən göndərilmiş, lakin hələ haqqı ödənilmiş məhsulun məbləği qədəri az olur.
- realizə olunmuş məhsulun maya dəyərinə sosial sığortaya ayırmalar daxil edilmir;

607 79. Şərti-dəyişən xərclərə aiddir:

- inzibati-idarəetmə heyətinin əmək haqqı
- binaların işıqlandırılması və istiliyi
- binaların amortizasiyası
- əsas istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- inzibati-təsərrüfat xərcləri

608 50. Dolayı xərclərə aid deyil:

- qeyri-istehsal xərcləri
- sex xərcləri
- avadanlığın saxlanması və istismarı xərcləri
- əsas istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ümumzavod xərcləri

609 77. Birbaşa xərclərə aiddir:

- qeyri-istehsal xərcləri
- sex xərcləri
- avadanlığın saxlanması və istismarı xərcləri
- əsas istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ümumzavod xərcləri

610 76. Dolayı xərclərə aiddir:

- əsas istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- əsas materiallar
- alınmış məmulatlar və yarımfabrikatlar
- sex xərcləri
- texnoloji məqsədlərə yanacaq və enerji

611 Birbaşa xərclərə aid deyil: 01

- əsas istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- alınmış məmulatlar və yarımfabrikatlar
- əsas materiallar
- sex xərcləri
- texnoloji məqsədlərə yanacaq və enerji

612 55. Maya dəyərindəki xərc elementlərinə görə maşınqayırmanı necə xarakterizə etmək olar? 03

- enerji tutumlu və əmək tutumlu
- fond tutumlu və elm tutumlu
- fond tutumlu və material tutumlu
- əmək tutumlu və material tutumlu
- enerji tutumlu və material tutumlu

613 54. Xərclərin hansı iqtisadi elementində ETTLİ xərcləri eks olunur? 02

- material xərcləri
- sosial sığorta ayırmaları

- əmək haqqı xərcləri
- sair xərclər
- əsas fondların amortizasiyası

614 53. Xərclərin hansı iqtisadi elementində icarə (lizinq) ödənişləri əks olunur? 02

- material xərcləri
- sosial siğorta ayırmaları
- əmək haqqı xərcləri
- sair xərclər
- əsas fondların amortizasiyası

615 52. Mühəsibat (xarici) xərclərinə aid deyil:

- dəstləşdirici məmulatların alınması xərcləri
- fəhlələrin əmək haqqı
- əsas fondların amortizasiyası
- öz obyektlərinin icarəyə verilməsi
- xammal və material xərcləri

616 51. İqtisadi (alternativ) xərclərə aiddir:

- fəhlələrin əmək haqqı
- öz obyektlərinin icarəyə verilməsi
- dəstləşdirici məmulatların alınması xərcləri
- xammal və material xərcləri
- əsas fondların amortizasiyası

617 116. Maya dəyərinin aşağı salınması faizi necə müəyyən edilir?

- xərclərə ümumi qənaətin həcmi ilə yeni texnikanın tətbiqinə və bu kimi tədbirlər həyata keçirilənə kimi əmtəəlik məhsulun tam maya dəyərinin cəminin 100 vurulması ilə
- xərclərə ümumi qənaətin həcmi ilə yeni texnikanın tətbiqinə və bu kimi tədbirlər həyata keçirilənə kimi əmtəəlik məhsulun tam maya dəyərinin fərqinin 100 vurulması ilə
- xərclərə ümumi qənaətin həcmi ilə yeni texnikanın tətbiqinə və bu kimi tədbirlər həyata keçirilənə kimi əmtəəlik məhsulun tam maya dəyərinə nisbətinin 100 vurulması ilə
- yeni texnikanın tətbiqinə və bu kimi tədbirlər həyata keçirilənə kimi əmtəəlik məhsulun tam maya dəyərinin xərclərə ümumi qənaətinə nisbətinin 100 vurulması ilə

618 40. Fərz edək ki, yeni resursqoruyucu texnologiyanın tətbiqi sayəsində məhsulun tam maya dəyərində xüsusi çəkisi 80% təşkil edən xammal xərclərini 2% aşağı salmaq mümkün olmuşdur. Belə olan halda məhsulun maya dəyəri neçə faiz aşağı düşəcəkdir? 02

- 0.004
- 0.012
- 0.008
- 0.016
- 0.014

619 Maya dəyərin idarə edilməsi prosesində onun aşağı salınması üzrə tədbirlər hazırlanarkən onun iqtisadi qiymətləndirilməsində hansı metodlardan istifadə edilir?

- faktor hesabı və hesabat metodu
- normativ və birbaşa hesablama metodu
- faktor hesabı və dolayı hesablama metodu
- faktor hesabı və birbaşa hesablama metodu
- faktor hesabı və faktiki metodu

620 Bir manatlıq əmtəəlik məhsula düşən xərclərin aşağı salınması faizi göstəricisi necə hesablanır?

- xərclərə ümumi qənaətin həcminin əmtəəlik məhsulun tam maya dəyərinə nisbətinin 100 vurulması ilə
- xərclərə ümumi qənaətin həcmi ilə yeni texnikanı tətbiqinə və bu kimi tədbirlər həyata keçirənə kimi əmtəəlik məhsulun tam maya dəyərinin cəminin 100 vurulması ilə
- xərclərə ümumi qənaətin həcmi ilə yeni texnikanı tətbiqinə və bu kimi tədbirlər həyata keçirənə kimi əmtəəlik məhsulun tam maya dəyərinin fərqiin 100 vurulması ilə
- hesabat dövründə bir manatlıq məhsula düşən xərclərin plan dövründə bir manatlıq məhsula düşən xərclərə nisbətini 100 vurmaqla
- plan dövründə bir manatlıq məhsula düşən xərclərin hesabat dövründə bir manatlıq məhsula düşən xərclərə nisbətini 100 vurmaqla

621 Məhsulun maya dəyərinin idarə edilməsində maya dəyərinə mənsub olan hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- İqtisadi elementlər üzrə istehsal xərclərinin smetası;
- Kalkulyasiya maddələri üzrə ayrı-ayrı ən vacib məmulat vahidinin maya dəyəri;
- Kalkulyasiya maddələri üzrə bütövlükdə əmtəəlik məhsulun maya dəyəri;
- Kalkulyasiya maddələri üzrə bitməmiş məhsulun maya dəyəri;
- Bir manatlıq əmtəəlik məhsula düşən xərclərin həcmi;

622 İstehsal xərclərinə qənaətin nisbi məbləği necə hesablanır?

- hesabat ilində istehsal xərclərinin plan məbləği ilə hesabat ilində istehsal xərclərinin faktiki məbləğinin fərqi kimi
- hesabat ilində xərclərin faktiki məbləği ilə bazis ilindəki xərclərin təshih edilmiş məbləğinin cəmi kimi
- hesabat ilində istehsal xərclərinin faktiki məbləği ilə hesabat ilində istehsal xərclərinin plan məbləğinin cəmi kimi
- hesabat ilində xərclərin faktiki məbləği ilə bazis ilindəki xərclərin təshih edilmiş məbləğinin arasındakı fərq kimi
- hesabat ilində istehsal xərclərinin faktiki məbləğinin hesabat ilində istehsal xərclərinin plan məbləğinə nisbəti kimi

623 110. İstehsal xərclərinə qənaətin (israfın) mütləq məbləği necə hesablanır?

- hesabat ilində istehsal xərclərinin plan məbləği ilə hesabat ilində istehsal xərclərinin faktiki məbləğinin fərqi kimi
- hesabat ilində istehsal xərclərinin faktiki məbləği ilə hesabat ilində istehsal xərclərinin plan məbləğinin hasili kimi
- hesabat ilində istehsal xərclərinin faktiki məbləği ilə hesabat ilində istehsal xərclərinin plan məbləğinin fərqi kimi
- hesabat ilində istehsal xərclərinin faktiki məbləği ilə hesabat ilində istehsal xərclərinin plan məbləğinin cəmi kimi
- hesabat ilində istehsal xərclərinin faktiki məbləğinin hesabat ilində istehsal xərclərinin plan məbləğinə nisbəti kimi

624 Aşağıdılardan hansı maşınqayırmada kalkulyasiyalasdırma obyekti kimi çıxış edə bilməz?

- təmir mürəkkəbliyi vahidi
- stamp;
- bir ton tökmə;
- texnoloji asilliq
- bir neçə məmulatın hazırlanmasına verilən sifariş;

625 Aşağıdılardan hansı maşınqayırmada kalkulyasiyalasdırma obyekti kimi çıxış edə bilməz?

- bütövlükdə məmulat;
- detal;
- texnoloji mərhələ;
- təşkilati mərhələ
- yiğma vahidi (qovşaq);

626 Hansı kalkulyasiyalasdırma metodu istehsal prosesində xammal və materialın bir sıra mərhələlərdən keçdiyi müəssisələrdə və ya ilkin materiallardan hər hansı biri bu texnoloji prosesdə müxtəlif məhsul şəkili aldığı istehsal sahələrində tətbiq edilir?

- normativ kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- sifarişlər üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- mürəkkəb kalkulyasiyalasdırma metodundan;

- mərhələ üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- sadə kalkulyasiyalasdırma metodundan;

627 Hansı kalkulyasiyalasdırma metodu istehsal xərclərinin ayrı-ayrı sifarişlər üzrə aparıldığı fərdi və kiçik seriya istehsal sahələrində tətbiq edilir?

- normativ kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- sifarişlər üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- mürəkkəb kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- sadə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- mərhələ üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan.

628 30. Kalkulyasiyalasdırmanın hansı metodu kütləvi və seriyalı istehsal sahələrində tətbiq edilir?

- normativ kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- sifarişlər üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- mərhələ üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- sadə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- mürəkkəb kalkulyasiyalasdırma metodundan;

629 Hansı kalkulyasiyalasdırma metodu yarımfabrikat istehsal etməyən və bitməmiş istehsalı olmayan, yalnız yekcins məhsullar buraxan müəssisələrdə tətbiq edilir?

- sifarişlər üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- normativ kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- mərhələ üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- sadə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- mürəkkəb kalkulyasiyalasdırma metodundan;

630 Aşağıdakı metodların hansından məhsulun maya dəyərinin kalkulyasiyalasdırılmasında istifadə edilmir?

- sadə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- mərhələ üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- normativ kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- mürəkkəb kalkulyasiyalasdırma metodundan;
- sifarişlər üzrə kalkulyasiyalasdırma metodundan;

631 Maya dəyərinin hansı kalkulyasiyası məhsul vahidinin istehsalına çəkilən faktiki xərclər haqqında mühasibat hesabatının məlumatları əsasında tərtib edilir?

- lahiyə kalkulyasiya
- plan kalkulyasiya
- faktiki kalkulyasiya
- normativ kalkulyasiya
- maliyyə kalkulyasiya

632 Maya dəyərinin hansı kalkulyasiyasını xammalın, materialların ilin və ya ayın əvvəlinə qüvvədə olan məsrəf normaları və digər xərclərin cari normaları əsasında hesablayırlar?

- lahiyə kalkulyasiya
- normativ kalkulyasiya
- faktiki kalkulyasiya
- plan kalkulyasiya
- hesabat kalkulyasiya

633 100. Maya dəyərinin hansı kalkulyasiyası il, rüb ərzində istehsal edilmiş məhsulun və ya yerinə yetirilmiş işin orta maya dəyərini müəyyən edir?

- faktiki kalkulyasiya

- lahiyə kalkulyasiya
- hesabat kalkulyasiya
- normativ kalkulyasiya
- plan kalkulyasiya

634 Maya dəyərinin kalkulyasiyası bölünür:

- plan, normativ və hesablanmış kalkulyasiyaya
- plan, normativ və hesabat kalkulyasiyaya
- plan, normativ və strateji kalkulyasiyaya
- plan, normativ və lahiyə kalkulyasiyaya
- plan, normativ və maliyyə kalkulyasiyaya

635 Aşağıdakılardan hansı xərclərin yaranma yerinə görə maya dəyərinin növlərinə aid deyil? 01

- texnoloji maya dəyəri;
- tam maya dəyəri
- təşkilati maya dəyəri
- sex maya dəyəri;
- istehsal (zavod) maya dəyəri;

636 Aşağıdakılardan hansı xərclərin yaranma yerinə görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- təşkilati maya dəyəri;
- tam maya dəyəri
- proqnozlaşdırılan maya dəyəri;
- məhsul partiyasının maya dəyəri
- sifariş verilmiş məhsulun maya dəyəri

637 Aşağıdakılardan hansı xərclərin yaranma yerinə görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- məhsul partiyasının maya dəyəri
- zavod maya dəyəri;
- sifariş verilmiş məhsulun maya dəyəri
- təşkilati maya dəyəri;
- faktiki (hesabat) maya dəyəri;

638 20. Aşağıdakılardan hansı xərclərin yaranma yerinə görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- bitməmiş istehsalın maya dəyəri
- sex maya dəyəri;
- realizə edilmiş məhsulun maya dəyəri
- əmtəəlik məhsulun maya dəyəri
- məhsul partiyasının maya dəyəri

639 Aşağıdakılardan hansı xərclərin yaranma yerinə görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- proqnozlaşdırılan maya dəyəri;
- texnoloji maya dəyəri;
- plan maya dəyəri;
- faktiki (hesabat) maya dəyəri;
- normativ maya dəyəri;

640 Aşağıdakılardan hansı məhsulun vaxta görə maya dəyərinin növlərinə aid deyil? 01

- proqnozlaşdırılan maya dəyəri;
- sifarişin maya dəyəri
- faktiki (hesabat) maya dəyəri;
- normativ maya dəyəri;

- plan maya dəyəri;

641 Aşağıdakılardan hansı məhsulun vaxta görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- texnoloji maya dəyəri;
 plan maya dəyəri;
 sifariş verilmiş məhsulun maya dəyəri
 bitməmiş istehsalın maya dəyəri
 məhsul partiyasının maya dəyəri

642 Aşağıdakılardan hansı məhsulun vaxta görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- əmtəəlik məhsulun maya dəyəri
 faktiki (hesabat) maya dəyəri;
 bitməmiş istehsalın maya dəyəri
 məhsul partiyasının maya dəyəri
 realizə edilmiş məhsulun maya dəyəri

643 90. Aşağıdakılardan hansı məhsulun vaxta görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- istehsal (zavod) maya dəyəri;
 texnoloji maya dəyəri;
 sex maya dəyəri;
 tam maya dəyəri
 normativ maya dəyəri;

644 Aşağıdakılardan hansı məhsulun vaxta görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- bitməmiş istehsalın maya dəyəri
 məhsul partiyasının maya dəyəri
 proqnozlaşdırılan maya dəyəri;
 əmtəəlik məhsulun maya dəyəri
 realizə edilmiş məhsulun maya dəyəri

645 Aşağıdakılardan hansı məhsulun hazırlıq dərəcəsinə görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- sex maya dəyəri;
 bitməmiş istehsalın maya dəyəri
 texnoloji maya dəyəri;
 tam maya dəyəri
 istehsal (zavod) maya dəyəri;

646 Aşağıdakılardan hansı məhsulun hazırlıq dərəcəsinə görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- sifariş verilmiş məhsulun maya dəyəri
 faktiki (hesabat) maya dəyəri;
 plan maya dəyəri;
 texnoloji maya dəyəri;
 məhsul partiyasının maya dəyəri

647 Aşağıdakılardan hansı məhsulun hazırlıq dərəcəsinə görə maya dəyərinin növlərinə aiddir? 01

- proqnozlaşdırılan maya dəyəri;
 realizə edilmiş məhsulun maya dəyəri
 plan maya dəyəri;
 sifariş verilmiş məhsulun maya dəyəri
 sifarişin maya dəyəri

648 8. Maşinqayırmada tam maya dəyəri ilə istehsal maya dəyərini fərqləndirən xərc maddəsi:

- ümumizavod xərcləri.
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərlər;
- avadanlığın işi ilə əlaqədar xərc;
- xammal və materialın alınmasına çəkilən xərclər;
- sex xərcləri;

649 7. Maşınqayırma iqtisadiyyatında hansı əsas qiymət növləri mövcuddur?

- auksion, azad, pərakəndə satış və müqayisəli qiymətlər
- müəssisənin topdansatış qiyməti, sənayenin topdansatış qiyməti və məhsulun pərakəndə satış qiyməti
- istehlak qiyməti, məzənnə qiyməti, sabit qiymət, idxlə və ixrac qiymətləri
- birdəfəlik, iş, transfert, sabit qiymətlər və bazar qiyməti
- mövsümi, müqavilə, topdansatış və pərakəndə satış qiymətləri

650 6. Maşınqayırma müəssisələrində maya dəyərinin aşağı salınmasının ehtiyat mənbələri hansılardır?

- amortizasiyanı sürətləndirilməsi, işçilərin növbədən kənar işə cəlb edilməsi, ən aşağı qiymətə olan işçi qüvvəsindən və materialların istehsala cəlb olunması
- əməktutumunun, fondtutumunun, materialtutumunun və istehsalın idarə edilməsi xərclərinin azaldılması
- daha ucuz xammal və materiallardan, daha ucuz işçi qüvvəsindən istifadə və iş vaxtının artırılması
- yeni texnika alınmasına xərc çəkməmək, kadr hazırlığını təxirə salmaq, işçilərin ixtisarı
- ixtisassız və az ixtisaslı fəhlələrdən istifadə, daha ucuz və keyfiyyətsiz xammaldan istifadə, idarəetmədə inzibati metodların tətbiqinin genişləndirilməsi

651 4. Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri;
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial siğortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri.
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial siğorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;
- icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri;
- qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial siğortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri;

652 3. İstehsal məsrəfləri xərc maddələri üzrə necə qruplaşdırılır?

- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri.
- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər;
- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial siğortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri;
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial siğorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər,

653 2. İstehsal xərcləri nədir?

- maya dəyəri ilə reklam və mühafizə xərclərinin cəmidir
- maya dəyəri ilə amortizasiya ayırmalarının cəmidir.
- məhsulun istehsalına çəkilən bütün xərclərin cəmidir
- məhsulun istehlakçıya çatdırılmasından çəkilən bütün xərclər
- məcmu ictimai məhsulun xüsusişmiş hissəsi, məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin məcmusudur

654 1. Məhsulun maya dəyəri nədir?

- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəfləridir
- istehlak olunmuş istehsal vasitələrinin və canlı əmək məsrəflərinin dəyəridir
- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyə ən optimal qiymətdir.
- məhsulun elə qiymətidir ki, ona çəkilən xərclər mərkəzi bankda həmin pulun qoyuluşuna görə ödənilən faizlərlə birlikdəki həcmində bərabərdir.

- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən istehsal vasitələrindən məsrəfləridir

655 Əməyin müdafiəsi üzrə məhəyata keçirilən tədbirlərə çəkilən xərclər hansı kalkulyasiya maddəsinə daxildir? 03

- zay məhsul itkiləri
- digər istehsal xərcləri
- ümumzavod xərcləri
- sex xərcləri
- istehsaldan kənar xərclər

656 39. Maliyyələşmə əmsalının vahiddən az olması göstərir ki:

- müəssisədə cari likvidlik əmsali artır.
- müəssisədə maliyyə sabitliyi əmsali artır;
- müəssisənin ödəmə qabiliyyəti yüksəlir;
- müəssisənin ödəmə qabiliyyəti kəskin şəkildə pisləşir;
- müəssisənin likvidliyi artır;

657 63. Müəssisənin pərakəndə satış qiymətinə nə daxildir? 02

- maya dəyəri, mənfəət, xidmətlər tarifi
- təchizat-satış əlavələri, ƏDV
- maya dəyəri, mənfəət, aksizlər, ƏDV
- sənayenin topdansatış qiyməti, ticarət əlavəsi, ƏDV
- maya dəyəri, mənfəət

658 62. Müəssisənin topdansatış qiymətinə nə daxildir? 02

- maya dəyəri, mənfəət, xidmətlər tarifi
- sənayenin topdansatış qiyməti, ticarət əlavəsi, ƏDV
- təchizat-satış əlavələri, ƏDV
- maya dəyəri, mənfəət, aksizlər, ƏDV
- maya dəyəri, mənfəət

659 56. Müəssisənin topdansatış qiymətinə nə daxildir? 02

- maya dəyəri, mənfəət, xidmətlər tarifi
- sənayenin topdansatış qiyməti, ticarət əlavəsi, ƏDV
- təchizat-satış əlavələri, ƏDV
- maya dəyəri, mənfəət, aksizlər, ƏDV
- maya dəyəri, mənfəət

660 71. Elmi-tədqiqat və təcrübə içlərinə çəkilən xərclər hansı kalkulyasiya maddəsinə daxildir? 03

- zay məhsul itkiləri
- ümumzavod xərcləri
- sex xərcləri
- digər istehsal xərcləri
- istehsaldan kənar xərclər

661 70. Kontor, tipaqraf, poçt-teleqraf, telefon xərcləri hansı kalkulyasiya maddəsinə daxildir? 03

- zay məhsul itkiləri
- digər istehsal xərcləri
- sex xərcləri
- ümumzavod xərcləri
- istehsaldan kənar xərclər

662 40. Zavodun idarəetmə heyətinin əmək haqqı hansı kalkulyasiya maddəsinə daxildir? 03

- digər istehsal xərcləri
- ümumzavod xərcləri
- zay məhsul itkiləri
- istehsaldan kənar xərclər
- sex xərcləri

663 68. Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır? 03

- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi.
- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;

664 67. Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır? 03

- pul vəsaitləri ilə kreditor borcların fərqinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;

665 66. Müəssisənin xüsusi vəsaitlərilə təmin olunması əmsalı necə hesablanır? 03

- qısamüddətli passivlərin dövriyyədən kənar aktivlərlə cəminin dövriyyə vəsaitlərinə nisbəti kimi;
- dövriyyədən kənar aktivlərin dövriyyə vəsaitlərinə nisbəti kimi;
- qısamüddətli passivlərin dövriyyə vəsaitlərinə nisbəti kimi;
- qısamüddətli passivlərin dövriyyədən kənar aktivlərlə fərqinin dövriyyə vəsaitlərinə nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin qısamüddətli passivlərin dövriyyədən kənar aktivlərlə fərqinə nisbəti kimi;

666 65. Müəssisə nə vaxt likvid hesab edilir? 03

- müəssisədə təhkimetmə əmsalı 21-40 arasında olduqda;
- müəssisə rentabelsiz fəaliyyət göstərdikdə;
- müəssisə öz dövriyyə vəsaitlərini reallaşdıraraq qısamüddətli öhdəlikləri ilə hesablaşa bilməsin;
- müəssisə öz dövriyyə vəsaitlərini reallaşdıraraq qısamüddətli öhdəlikləri ilə hesablaşa bilsin;
- müəssisədə təhkimetmə əmsalı 1-10 arasında olduqda;

667 64. Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır? 03

- müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;
- müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;
- müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;

668 50. Maşınqayırma müəssisəsində mənfəətin həcmi 325 min manat, məhsulunun tam maya dəyəri 2400 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliyi nə qədər olar? 02

- 13,8 %;
- 13,0 %;
- 15,3 %;
- 13,6 %;

- 14,4 %;

669 49. Maşinqayırma müəssisəsində mənfəətin həcmi 335 min manat, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri 8195 min manat və normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri 3365 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliyi nə qədər olar? 02

- 4,4 %;
- 3,0 %;
- 5,3 %;
- 2,7 %;
- 2,8 %;

670 48. Maşinqayırma müəssisəsində mənfəətin həcmi 325 min manat, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri 6775 min manat və normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri 2550 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliyi nə qədər olar? 02

- 3,6 %;
- 3,5 %;
- 3,3 %;
- 3,4 %;
- 3,2 %;

671 47. Maşinqayırma müəssisələrində məhsulun rentabelliyi necə hesablanır? 02

- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmini normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinə böülüb yüzə vurmaqla;
- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmini istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin cəminə böülüb yüzə vurmaqla;
- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmini istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin fərqiənə böülüb yüzə vurmaqla;
- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmini məhsulun tam maya dəyərinə böülüb yüzə vurmaqla;
- məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmini istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə böülüb yüzə vurmaqla;

672 30. Maşinqayırma müəssisələrində istehsalın rentabelliyi necə hesablanır? 02

- mənfəətin həcmini normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinə böülüb yüzə vurmaqla;
- mənfəətin həcmini istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin fərqiənə böülüb yüzə vurmaqla;
- mənfəətin həcmini istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin hasilinə böülüb yüzə vurmaqla;
- mənfəətin həcmini istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin cəminə böülüb yüzə vurmaqla;
- mənfəətin həcmini istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə böülüb yüzə vurmaqla;

673 45. Aşağıdakı hansı xərc elementi məhsulun pərakəndəsatış qiymətinə aiddir? 01

- ticarət təşkilatlarının əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi.
- təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;
- müəssisənin topdansatış qiymətinə görə əlavə dəyər vergisi;
- məhsulun maya dəyəri;
- təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;

674 Orta sabit xərclər necə hesablanır?

- məhsulun miqdarının ümumi sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır.
- ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır;
- ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır;
- ümumi sabit xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır;
- ümumi xərclərin məhsulun miqdarına hasil kimi hesablanır;

675 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

- ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır;
- məhsulun miqdarının ümumi dəyişən xərjlərə nisbəti kimi hesablanır.
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına hasılı kimi hesablanır;
- ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır;
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır;

676 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

- nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artmasına səbəb olur
- qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir
- yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təshihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnmir
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər
- məhsula kifayət qədər böyük sayıda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır

677 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştər sisteminə aiddir?

- rəqib məhsulların qiymətini artırıran güzəştər
- əmər məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdırıran güzəştər
- məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdırıran güzəştər
- məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəlcədən ödənilməsini stimullaşdırıran güzəştər
- məhsulun qiymətlərinin artırımmasını nəzərdə tutan güzəştər

678 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətqoymanın metodlarına aid deyil?

- rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu
- cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu
- "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- ümumsex xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu

679 Bazarда bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- xalis inhısar
- bazar da qiymət lideri olan müəssisə
- öz məhsullarına rəqiblərdən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- özlərinin müstəqil qiymət siyasetini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- təbii inhısar

680 Bazarda qiymətləri formalaşdırıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- tam ortaqlıqlar
- özlərinin müstəqil qiymət siyasetini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- öz məhsullarına rəqiblərdən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- kiçik və orta müəssisələr

681 20. Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- müəssisənin qiymət dəyişikliklərinə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

682 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfiət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət dəyişikliklərinə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

683 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumatların toplanması mərhələsinə nə aid deyil?

- potensial alıcılar müəyyən olunur
- potensial rəqiblər müəyyən olunur
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfiət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir
- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilir
- məhsulun istehsalına və satışına çəkilişək xərjlər və onların strukturu qiymətləndirilir

684 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi
- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- tələbin müəyyən edilməsi
- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

685 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- qiymətəmələgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- tələbin müəyyən edilməsi
- Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili
- qiymət qoymaın metodlarının seçilməsi

686 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- azaldır
- həm artırır, həm də azaldır
- sabitləşdirir
- artırır
- dəyişmir

687 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

688 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması

689 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir
- satış həcminin artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur
- məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmini yüksəltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkündür
- istehsalın həcminin artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmiş
- qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır

690 20. Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- E) pərakəndəsatış qiymətləri
- nəqliyyat tarifləri
- tikinti məhsuluna qiymət
- qarşıq qiymətlər
- topdansatış qiyməti

691 10. Məhsulun qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- məhsulun maya dəyəri
- inflyasiyanın səviyyəsi
- məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- hazır məsul anbarının həcmi
- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

692 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- hazır məsul anbarının həcmi
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- işçilərin rəyini
- məhsulun maya dəyərini
- təhcizçilərin etibarlılığını

693 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü
- analitik, müşahidə və eksperimental
- uçot, stimullaşdırma və bölgü
- uçot, stimullaşdırma və nəzarət

694 Müəssisədə qiymətqoymaının metoduna aiddir:

- sex maya dəyəri üstəgəl ümumzavod xərcləri
- müşahidə
- analitik
- orta xərclər üstəgəl mənfəət
- maya dəyəri üsəgəl əmək haqqı

695 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasetinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi;
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması;
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması;
- istehsalın həcminin artırılması
- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması

696 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasetinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi

- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi
- İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi
- Mənfəətin maksimumlaşdırılması

697 Maşınqayırma müəssisələrində istehsalın rentabelliyi necə hesablanır?

- müəssisənin ümumi gəlirinin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dəyərinin cəminə nisbəti kimi;
- xalis mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dəyərinin cəminə nisbəti kimi;
- balans mənfəətinin normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- balans mənfəətinin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dəyərinin cəminə nisbəti kimi;
- balans mənfəətinin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;

698 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- bank kreditləri;
- kreditor borcları;
- borc vəsaitləri;
- hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyələşdirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.);
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər;

699 Məcmuu (ümumi) xərclər nədir?

- kredit üçün ödənişlər və tə davül xərcləri
- təsisçilərə ödənilən mənfəətlə sosial ayırmaların məcmuu
- xammal, material və əmək haqqı fondu xərcləri
- istehsal və tə davül xərclərinin cəmi
- sənaye – istehsal heyətinin əmək haqqı

700 10. Mənfəət nədir?

- müəssisə gəlirindən material və əmək haqqı fondu xərcləri çıxıldıqdan sonra qalan pul vəsaitidir.
- müəssisənin ehtiyat fondunun əsas mənbəyi olub, xərclərlə gəlirin fərqiə bərabərdir;
- müəssisə gəlirindən xərclər və dövlət vergiləri və rüsumları ödənilikdən sonra qalan hissədir;
- müəssisənin məcmu gəliridir;
- müəssisənin gəlirinin təsisçilər tərəfindən ehtiyat fonduna yenidən qoyduğu vəsaitdir;